

JUN 5 1914

The New York Pub. Lib.  
470 Fifth Ave.

**"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"**  
IŠEINA KAS SEREDA  
Brooklyn New York.  
Prenumerata metams:  
Suvienijotose Valstijose \$2.00  
Europoje ir kitur ..... \$3.00  
Kanadoje ..... \$2.50  
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.  
Apgarsinimų kainų klauskite raštu:  
J. J. Paukštis & Co. (Inc.)  
120-124 GRAND ST.  
BROOKLYN NEW YORK.



**"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"**  
PUBLISHED  
EVERY WEDNESDAY.  
Brooklyn New York.  
Yearly subscription rate:  
In the United States ... \$2.00  
To Foreign Countries ... \$3.00  
To Canada ..... \$2.50  
Advertising rates on application.  
Address all communications to the publishers:  
J. J. Paukštis & Co. (Inc.)  
120-124 GRAND ST.  
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 22.

Brooklyn, N. Y. 3 d. Berželio (June) 1914 m.  
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXIX

### MES PATIS SUMINDŽIOJAME SAVĖE.

Jei mes paklaustume, delei ko mes čia gyvename, tai gautume daug įvairių atsakymų, taikinančių už pildyti mūsų paklausą. Iš įvairių atsakų į tą mūsų paklausą teisingiausia būtų šita: mes gyvename delei to, kad turėti pilną tiesą naudoties savo gyvenimu taip, kaip jis yra pačios gamtos mums paskirtas. Ir, turėdami tą teisę, mes turime daryti taip, kad mes jautume esą pilnoje paties gyvenimo skiriamoje mums laimėje. Bet šiandien toli gražu ne visi mes galime naudoties gyvenimu taip, kaip jis yra gamtos mums paskirtas. Yra daugybė tokių sienų, per kurias mes dar jokiu būdu negalime pereiti, kad už jų išvystyti savo gyvenimą, kuris mus išsackia čionai gyvenanti. Mes šiandien nepažįstame savo gyvenimo, kuris patys mus šaukia prie savęs, kad jį pažinti ir, pažinus, jauties tikrai jame esančiais. Mums šiandien yra dar leista pažinti tik tai skaudžiąją gyvenimo dalį. Bet ir ta skaudžioji gyvenimo dalis šaukia mus prie savęs, rodo mums pati savyje turinčias del mūsų liuosąsias dalis, kad mes tik pažintume jas ir turėtume progą joms džiaugties. Bet mes, kaip pasirodo iš daugelio atžvilgių, šiandieninio mūsų gyvenimo šauksmo visai negirdime, nei suprantame.

Kalbėsiu čionai tik apie vieną priežastį, per kurią mes nesijautiame esančiais skiriamoj mūsų gyvenimo vietoj. Ta priežastis yra viena iš teikiančių mums skaudžiausia mūsų gyvenimo dalį. O ta skaudžiausioji gyvenimo dalis mums tenka tada, kada mes patį sumindžiojame save.

Romos- vergas Epiktetas augščiausiaja savo evangelija statė šiuos žodžius: „Atsikėles rytmetėje manyki, kaip yra brangi dovana gyventi, kvėpuoti, mąstyti, gerėtis, mylėti“. Kas išdrįs sakyti, kad šitas jo obalsis nėra vertas skaityti prakilynbe, siulinančia žmogui tikrą pažinimą savo gyvenimo laimės? Jei bent tik nesuprantantis reikšmės tų jo žodžių. Aš čionais pasiremiu tik ant paskutinio jo obalsio sakinio — mylėti, nes tas sakinyš arčiausiai

rišasi su šio mano strapsnelio mintimi.

Jei mes suprasime, kaip yra brangi dovana mylėti veikiančioje to žodžio prasmeje, mes ištikro busime išgirdę vieną svarbiausią mūsų gyvenimo šauksmą, kuris duoda mums pilnai jauties esančiais didžiausioje mūsų laimėje. Bet jei mes nesuprasime tos dovanos brangumo, — mes busime tokiam gyvenimo padėjime, kuriame jau nei nebeverta gyventi ant šio pasaulio. Suprasti mums brangumą tos dovanos ir ja vaduoties — yra mūsų prigimties dalykas.

Kada mes gyvename pasaulio draugioj, nors ir mėtomi esame aštriausiomis gyvenimo bangomis į visas puses, bet jei tik mes mylime vienas kitą taip, kaip patysai save, mes tų savo nešamų sunkenybių nejauciame. O jei ir atjauciame kiek, tai tik kaip menkniekėlių, kurie maža turi del mūsų sunkumų. Vieni žodžiu, mes jautiame esą mūsų gyvenimo laimėje. Bet kuomet, gyvenant pasaulio draugioje, mūsų širdis tuom atžvilgiu užšalusios, tai nors mes būtume iš visų pusių apdovantoti visokiais gyvenimo pragumais, mes niekad nebūsime laimingais pačiam gyvenimui, nei draugijai. Tiesa, patį sau gal ir jaustume esą laimingais, bet tai tik atkaklus but mūsų jausmas.

Taip, šiandien mes matome tukstančius žmonius, kurie jaučiasi gan laimingais paviršutinėj ir gilioj gyvenimo formoj; tukstančius matome gan apverktiname gyvenimo stovyje; kitus matome stovinčius ant gyvenimo svarstyklių, ir iš mūsų visų mes randame didelės daugybės tokių, kurie, neatsižvelgdami ant savęs, kuom jie yra, del ko gyvena, ko gyvenimas nuo jų reikalauja, kad padaryti juos pažįstančiais patį save ir ko jiems reikia, kad pažinti gyvenimą pilnoj jo šviesoj, niekina brangiausią savo vardą-žmoniškumą ir patį sumindžioja sakti mylėdami viens kito, mindami po kokį svetimas nuomonės, skandindami brolis broli savo pagiežos gelmėse, užšaldydami savo žmoniškumo jausmus — tuomi gi

mes nusidedame prieš gyvenimą, sutrepiame gyvenimo teikiančią mums laimę, brenndame gilyn į vargo klampynes ir tenai patį sumindžiojame save.

A. K. L—s.

### Peržvalga.

#### // Delei Duonelaičio paminklo.

Vis dar ikišiol nebuvo galutinai nutarta, kame statyti paminklą garsiam lietuvių dainininkui — Tilžėje, Klaipėdoje ar ant Rambyno kalno.

Štai dabar mums praneša veikiančio komiteto skyriaus vadu d-ras Steputaitis (Prusijos seimo astovas) ir J. Stiglorus, kad jau galutinai esą nutarta statyti paminklą ant Rambynkalnio.

Apie tą patį dalyką štai ką skaitome „Pr. Liet. Savaitraštyje“:

„Komitetas Duonelaičio paminklui statyti buvo sušauktas Tilžės baaldžio 15 d. Susirinko čia „Vokiečių Name“ apie 30 asmenų. Vienbalsiai nutarta statyti paminklą ant Rambynkalnio. Iš tų, išdalies labai karštų kalbų, atskambėjo vyriausiai vis tos pačios, maždaug šitokios mintis: Rambynkalis pritingamiau sioji vieta, istorijos padavimų delei prakibni. Ji ir lengvai pasiekiamą: vasarą garlaisvis po gar laivio ten nuvažiuoja. O ne tik Tilžės ir apielinkės lietuviai Rambyną lanko, bet ir Klaipėdos ir Išručio ir tt., vienu žodžiu: visa Lietuva vasaros laiku ten susirenka. Pastačius kokią stovylą, arba šiaip koki-nors paminklą, mieste ar tai ant rinkos (turgaus), ar gatvėje kur-nors, jis tars vien tik miesto žmonėms tebestovėtu. Lietuvis-laukininkas turgaus dieną arba šiaip miestan atvykęs turi kitais dalykais užsiimti. Neturi jis laiko gražius daiktus atsidėjęs apžiūrėti. Taip Tilžėj ar Klaipėdoj paminklas lietuviams būtų tiesiog be jokios naudos. Ponas d-ras Gaigalaitis, kuriam ir keli margai ant Rambyno priklauso, ir pažadėjo, kampą žemės paminklui visai dykai atiduoti ir lietuvių tautai arba paminklo komitetui prie notaro užrašdynti. Taipojau keliui nuo Nemuno bei iš antros pusės iki paminklo reikalngoje žemė bus atiduodama, tik patį kelią komitetas pats turėtų pasitaisynti.

Keli kalbėtojai reikalavo, kad pirma būtų nutariama apie pavidalą, kuriuo paminklas turės būti statomas. Ar tai negalėtų būti rasi ir koksai tautos namas ir tt. Iš komiteto veikia-

mojo skyriaus pusės į tai buvo atsakoma, kad apie koki namą negalima kalbėti, nes tam reikėtų labai daug pinigų, kuriuos vargu bus galima kuomet-nors surinkti. Iš viso apie paminklo formą, išvaizdą, didumą ir tt. tvirtai galima busią rasti tik tuomet, kuomet jau siek-tiek apmatoma bus, su kokiais pinigais komitetas galės skaityties.

Paminėti reikia, jog Tilžės miesto valdžia kimiteto pirminkui, d-ru Steputaičiui, buvo rašiusi, kad ji mielai nori tinkamą ir gražią vietą pavesti dovanai ir šiaip komiteto darbą remti, jei-gu paminklas būtų statomas Tilžėje.

Komiteto išdinininkas, ponas Lešas, pranešė, kad aukų ligšiol tik apie 230 m. suėję. Tai labai maža. Iš tų jau reikia 100 markių su viršum už spaudos dalykus mokėti.

Apie tolesnį aukų rinkimą, kurio visu stropumu dabar turi būti prisiimama, ir visokių nuomonių iškalbėta. Nutarta smulkesnįjį t dalyko sutvarkymą pavesti komiteto veikiančiam d-ru, kurs kėk galint, visuose Lietuvos kraštuose kreipsis į ištikimus vyrus, tiems rinkimų raistų bei atsišaukimų padalinimui paduos ir tt.”

#### // Nesmagus prietikis su d-ru J. Kaškevičium.

Newarko anglų laikraščiuose gan plačiai pranešama apie teismą tarp gerai lietuviams žinomo d-ro J. Kaškevičiaus iš Newarko (752 Polk st.) ir tulo Ant. Markovičiaus (lenko).

D-ras J. Kaškevičius balandžio 25 d. darė operaciją ponai Jul. Markovičienei, 23 m. amžiaus moteriai. Po trijų dienų (kitame laikr. pasakya, kad antrą dieną) ji pasimirė. Sekančią dieną pas d-rą J. Kaškevičių atėjo Ant. Markovičius su mirusiosios broliu ir, grasindamas mirtimi, pareikalavo nuo jo \$2000. D-ras J. Kaškevičius nuėjo su A. Mark. į „Fidelity Trust Co.“ ir išmokėjo A. Markovičiui \$640. Kitą naktį į d-ro J. Kaškevičiaus ofisą vėl pribuvo mirusiosios moteries vyras ir brolis ir pareikalavo daugiau pinigų. Tuomet daktaras išmokėjo A. Markovičiui \$1360.

Galop, po tulam laikui, Ant. Markovičius tretį kartą pribuvo pas d-rą Kaškevičių ir grasindamas vėl reikalavo pinigų, bet šį kartą apie tai buvo pranešta policijai ir A. Markovičius tapo suareštuotas.

Ant. Markovičius patrauktas teisman už viliojimą pinigų grasinimais. Teisme jis paaiškino, kad jis grasinimais pinigų nereikalavęs, bet daktaras patsai davęs jam pinigų užlaikymui jo 6 mėnesių vaiko. Ant. Markovičius yra po kancija \$2.500.

Kuom tas visas pasibaigs,

bus pranešta vėliaus.

Reik dar paminėti tą, kad daktarai pripažino, jog poni Jul. Markovičienė mirė ne delei operacijos, bet delei natūrališkų priežasčių.

#### // Indomios skaitlinės bei nurodymai.

Nesenai išėjusiam Tilžėje „Varpo“ N 3, straipsnyje apie Lietuvos autonomiją (L. V-kas), gan plačiai kalbama apie tai, kas reikalinga tautai, idant ji pati save galėtų valdyti, idant ji galėtų ingyti autonomiją.

Tam, kaip žinoma, reikalinga tris pamatiniai dalykai: žemės plotas arba teritorija, didžioji pusė vienaip kalbančių gyventojų ir valdžia, kurios klausytų visi tos teritorijos žmonės.

Kaslink lietuviškai kalbančių gyventojų — randame šitokias „Varpo“ straipsnyje skaitlines:

„Kauno paviete su Kauno miestu	41,5%
Vilkmergės pav.	72,4%
Ežerėnų p.	49,8%
Panevėžio p.	71,6%
Raseinių p.	76,4%
Telšių p.	81,2%
Šiaulių p.	70,7%

Visoj Kauno gub.	66,0%
Vilniaus mieste	2,0%
Vilniaus paviete	35,0%
Lidos p.	8,7%
Ašmėnos p.	3,8%
Švenčionių p.	33,8%
Trakų p.	58,1%
Disnos pav. (0,3%) ir Vileikos pav. lietuvių beveik nėra.	

Visoj Vilniaus gub. ir su šiais dviem pavietais lietuvių yra 17,5%. Be Disnos, ir Vileikos pav. pasidaro 24%, o jei paimsim tik tāsias parapijas ar valdžias, kur lietuvių dar yra, tai gausimė ir čia beveik didesniąją lietuvių pusę.	
Suvalkų pav.	8,5%
Augustavo p.	0,2%
Kalvarijos p.	72,6%
Marijampolės p.	77,0%
Seinų p.	59,7%
Naumiesčio p.	82,8%
Vilkaviškio p.	68,7%

Visoj Suvalkų gub.	52,2%
Atmetus nelietuviškuosius Augustavo ir Suvalkų pav. lietuvių nuošimtis 5 Suvalkų gub. pavietuose pakils bene iki 75%.	
Prusose lietuvių daugiau dar randasi Šilokarčiamos (61,9%) ir Klaipėdos (47,1%) pavietuose.	

(Statistiškos žinioš imtos iš išėjusios 1913 m. kningos: Leon Wasilewski — Litwa i Bialorus. Krakow).

Tokiu būdu galime skaityti, kad plotas tarp Kuršo ir Nemuno iki Druskininkų ir nuo Palangos iki Vidžių, Kamajų, Vilniaus ir Osavos yra apgyventas lietuvių didžiumos, kur jų prisirinks apie 70%.”

tame straipsnyje randame šitokias skaitlines.

„Kauno gub. turi 35,712 ketv. varstų. 5 lietuvių pavietai Suvalkų gub. — 7751 ketv. varstų. Vilniaus gub. — 17,5% (su lig gyventojų skaičiaus) išnės 6,540 kv. varstų, bet tame plote būtų 100 lietuvių, kuomet ištikrųjų tokių vietų niekur nėra, per tai reikia tą plotą bėnt treėdaliu padidinti; tokiu būdu Vilniaus gub. lietuviams plotas pasieks 8,720 kv. varstų. Dviem Prusų lietuvių pavietams daleiskime plotą apie 2,000 kv. varstų. Taigi lietuvių apgyvendinta teritorija užima 52,972 ketv. varstų, apskritai imant, apie 53,000 ketv. varstų, arba apie 61,000 ketv. kilometrų.”

Straipsnyje toliau pastebėta, kad „šios teritorijos gyventojų didžiuma namie kalba lietuviškai, kiti gi visi beveik irgi be savo moka ir lietuviškai. Žodžiu, tai bus ištisinis žemės plotas, kur universalinė beveik visiems prienama kalba yra lietuviška ir tai be priesvaros. Tad čionai galėtų valstybinė kalba būti lietuviška. Toj platumoj gyvenama dabar apie 3½ milijono gyventojų, iš kurių, sulig L. Wasilewskio kningos, apie 2,000,000 yra lietuvių.

Reikia atsiminti, kad Europoj yra keletas visai savistovių valstijų, kurios turi daug mažesnių žemės plotą už Lietuvą.”

Galop, minėtame „Varpo“ straipsnyje bandoma nurodyti kaikurie veikimo principai idant sutvėrus centralinę Lietuvos organizaciją, kurios pagalba iš Lietuvos pasidarytų vienas kunas. — „Tai yra dalykas visos tautos ir visų partijų, kurios žada prie heprigulmybės eiti.”

Cia nurodoma, kad but parankiausiai, jei didelės draugijos pasidarytų sudėtinę tarp savęs tarybą ir jei pavestų stambiosius tautos reikalus atstovauti prieš kitas tautas, — nors to dabar beveik negalima pasiekti.

Štai svarbesnieji veikimo principai:

1) Tautinės vienybės ir solidarybės principas. — Gera, kas lietuvių tautą vienija; negera, kas ją skaldo, dezorganizuoja.

2) Senųjų pozicijų neapleidimas ir naujųjų užėmimas. — Tas naudinga yra rupinties, kad lietuviai daugiau žemės Lietuvoj ir jos pakraščiuose inkystų (parceliacija), kad nesikraustyti jie svetur, kad imtų savo rankosna pramonijos ir prekybos vietas, istaigas ir draugijas. Negera, jei tokie dalykai svetimtaučiams tenka.

3) Lietuvių kalbos neapleidimas ir platinimas. — Šiais laikais kalba yra viena iš svarbiausių elementų, kurie tautą į vieną kuną suriša. Taigi pridera stengties aplaikyti ir praplatingti lietuvių kalbos teises: mokyk-

lose, bažnyčiose, valdžios įstai-gose, draugijose, pramonijos ir prekybos vietose, moksle ir tt.

4) Kitoms tautoms Lietuvoj te-besančioms pripažinimas ir už-tikrinimas teisių, kad nebūtų joms reikalo lietuvių norams priešinties ir skirties nuo jų.

5) Užsidėjimas ant savęs mo-kesnių, nes be pinigų jokia or-ganizacija neužsilauks.

6) Viso svieto informavimas apie lietuvių reikalus ir atsto-vavimas.

7) Visos tautos pajėgų sužino-jimas, jų registravimas ir orga-nizavimas.

8) Reikalui atėjus visiems lie-tuviams direktyvų davimas.

Tokie bent punktai turėtų centralinės tautos organizacijai rūpėti. Kovai už mūsų spaudos teises pasibaigus, lietuviai nustojo idėjos, kuri vienytų vi-sus. Kiekviena partija užsiė-musi, taip sakant, savo nami-niais reikalais.

**/// Puriškevičius apie prisiartinančią revoliuciją.**

Svarstant atskiras biudžeto da-lis, butent vidaus dalykų mini-sterijos sąmata, žymiausias V. Dumos atstovas juodašimtis Pu-riškevičius, kaip praneša Peter-burgo laikraščiai, tarp ko kito pasakė:

„Dabar mes perleidžiam to-kias dienas, kurios primena mums 1904 metą. Susivažiavi-mų epidemija, svetimtautiškų grupių susijungimas, tam tikros totorių sąjungos organizavimas, neapsakomas augimas streikų — visa tai kalba apie rengimą nau-jos revoliucijos. Reikia supa-ralizuoti tą judėjimą, kovoti ne su pasekmėmis, bet su priežas-timis, surasti komitetus ir sum-ti juos, o jų vadus patalpinti te-na, kur net Makaras nevarė versių.“

Toliau jis kalba apie kokį ten planą surengti streikų prekybos ir karės laivyne bei dirbtuvėse ir nurodo, buk lenkai yra susitarę, iškilus kare tarp Rusijos ir Vo-kietijos su Austrija, visas spē-kas atkreipti prieš Rusiją. — Apart to, Puriškevičius nurodo, kad Rusijai grėšia pavojus delei vokiečių kolonizacijos vakari-nėse gubernijose.

Kaslink spaudos, tai jis „reika-lauja“, kad valdžia palaikytų dešiniųjų spaudą, dešiniųjų or-ganus — tam reikalinga esą pa-skirti 3—5 milijonus rublių.

Galop, jis kalba apie tulus gubernatorius (įvardina juos), kurie delei tamsių darbų yra „mustoje žmonių akyse autorite-to — jis „reikalauja“ visus to-kius ponus prašalinti, o į jų vietas pastatyti „tikrus rusus“.

Kaslink spaudos, tai jis „reika-lauja“, kad valdžia palaikytų dešiniųjų spaudą, dešiniųjų or-ganus — tam reikalinga esą pa-skirti 3—5 milijonus rublių.

**/// Konfiskavo „L. Ž.“ numerį.**

Pranešama, kad tapo konfis-kuotas „Lietuvos Žinių“ N 90 delei straipsnio „Balandžio 22 d. V. Dumoje ir kadetai.“

**/// Nauji laikraščiai.**

„Tėvynėje“ tulas J. Š.—ta pra-neša, kad Baltimorėje, Md., prie gyvenojančių dviejų laikraščių, „Pirmyn“ ir „D. Balsas“, žada išdygti dar trečias, kurio leidi-mui susidaranti tam tikra bendrovė. Jis vadinsis „Atžala“ — tai bus „Vyčių“ organas; reda-guosias p. A. Romaška.

Reikia paminėti, kad „D. Bal-so“ pasirodė tik pirmas nume-ris (gegužio 1 d.); iš tųjų šal-tinių sužinojome, kad pirmas nu-meris buvo atspausdintas Chi-

cagoje, „Lietuvos“ spaustuviėje. Dabar apie „D. B.“ nieko ne-begirdėt — turbūt renka prenu-meratorius.

Jei taip bus ir su „Atžala“, tai nekokie dalykai; — pava-saris baigiasi, visur atžalos tar-psta, todėl ir Baltimorės „Atža-lai“ reiktų subrusti.

**/// Sąjunga susivienijo su Socialist Party.**

„Kovos“ N 22 štai kas prane-sama: „LSS referendumu 755 balsais prieš 696 nutarta susivienyti su Socialist Party'ja.“

**Politikos savaitė**

**MEKSIKA IR SUVIENYTOS VALSTIJOS.**

Taikos konferencijos atstovai Niagara Falls, Kanadoje, nors lengvai, bet vis varo jiems pa-skirtą darbą pirmyn. Praneša-ma, kad svarbesniuose punktu-se jie jau sutarę; tapęs net iš-dirbtas projektas galutinam Me-ksikos nuraminimui.

Dabartinio prez. V. Huertos vietą užimsianti laikinė komisija, susidedanti iš 5-ųjų narių, kurie bus taipgi ministerių kabineto nariais.

Vienas iš jų, prijaučias konsti-tucionalistams, bet ne iš veiki-kančiųjų dabartinę revoliucij-ą, bus paskirtas liglaikiniu pre-zidentu.

Visi klausimai bus rišami tos komisijos balsų dauguma; lig-laikinis prezidentas turės lygų su kitais keturiais komisijos na-riais balsą.

Suv. Valst. pripažius paskirtą liglaikinę Meksikos valdžią ir prašalins savo kareivius iš Ve-ra Cruz.

Šita komisija veiks ikitol, kol taps išrinkta tikra Meksikos val-džia.

Šitas taikos planas pasiūstas prez. Wilsonui ir prez. Huertai. Kalbama, kad Suv. Valst. tu-luose reikalavimuose nusileido, ypač kaslink prez. Huertos pra-šalinimo ir liglaikinės valdžios Meksikoje.

Tuli politikieriai spėja, kad revoliucionieriai jokiū būdu ne-sutiks nusiginkluoti ir pripažinti taikos konferencijos pastaty-tą valdžią, ypač kad tose tary-bose nedalyvauja revoliucionie-rių atstovai. Panašios nuomō-nės yra generolai Villa ir Car-ranza.

Buvo paplitęs gandas, kad prez. Huerta šiose dienose aplei-sias Meksiką, vienok jis paskel-bė, kad visai nemanąs to da-ryti. Vienok prez. Huerta greit bus priverstas pasitraukti — re-voliucionieriai kasdien užima naujas pozicijas ir vis tolyn traukia į pietus. Federalistų izdas visai išstūjė, o tarpe jų karei-vių apsirėškia pasipriešinimo dvasia.

**ANGLIJA.**

Svarbiausias pereinęs savaitės atsitikimas — tai priėmimas at-stovų rume biliaus kaslink sutei-kimo Irlandijai savivaldos, delei kurios taip ilgai kovota. Už bi-lių paduota 351 balsas, o prieš — 274 balsai.

Bilius tuoj tapo perduotas lor-dų rumui, bet tai tik formalis-kumas, nes lordai negali jo at-mesti. — Tokiu būdu Irlandija išgauna savivaldos tiesas (Home Rule).

Sulig savivaldos akto Irlandi-ja turės savo parlamentą, susi-

dedantį iš dviejų palatų — au-gštosios iš 40 narių ir žemosios iš 140 nar. Parlamentas neturės tiesos rišti užsienio politikos klausimų, o taipgi — karės, tai-kos, armijos, laivyno ir pinigų klausimų. Jo veikimo dirva ap-sirubežiūos tik savo krašto inte-resais.

Tuli laikraščiai praneša, kad ulsteriečiai dar nenusiraminę, kad jie esą pasiryžę kovoti ir kad galis tuoj iškilti ten gink-luotas sumišimas, — taip bent pranešama iš Belfasto, Ulsterio didmiesčio.

**ALBANIJA.**

Naujai sutvertoj valstijėlėje, Albanijoje, dabar siaučia su-mišimas. Paprastai kalbama, kad revoliuciją sukėlė buvęs ka-rės ministeris Essad Paša, kuris dabar tapo prašalintas iš Alba-nijos.

Italijos užsienio ministeris tvirtina, kad sumišimas Alba-nijoj kilo delei to, kad gyventojai yra vėrciami mokėti įvairios rū-šies mokesčius.

Essado pašos pasekėjai bei draugai nutarė kunig. Wied'ą išvyti iš Albanijos. Austrija ir Italija į Durazzo atsiuntė kariš-kus laivus, nes Albanijoj laukia-ma didesnių sumišimų. Revoliu-cijonieriai nori paimt miestą Du-razzo. Arti šio miesto 5.000 re-voliucionierių sumušė kunigaik-ščio kareivius.

Kunig. Wied su visa savo šei-myno buvo pabėgęs ant Itali-jos laivo „Mesarata“ bet pas-kaiau vėl sugrįžo į savo rumą Durazzoje.

Kalbama, kad kun. Wied esas pasiryžęs pasitraukti nuo Alba-nijos sosto. Didžiosios Europos valstijos kalbina jį pasilikti Al-banijos valdytoju nes, priešin-gai, galj ten kilti dar didesni su-mišimai. Netekęs sosto kuni-g. Wied gautų į metus \$50.000 al-gos.



**Is Visur.**

**BULGARAI UZTRAUKIA PASKOLĄ.**

Frankfurt, (ant Maino), Vo-kietija. „Fr. Ztg.“ praneša, kad bulgarų valdžia baigia tarties su vokiečių diskonto banku kas-link paskolinimo. 500.000.000 fr. (apie \$100.000.000). Diskonto draugija tiesia bulgarams gelž-kelį nuo Haskovo iki Puerto Lo-gos; apart to, ji statys vieną portą. Kalbama taipgi, kad ši-ta draugija veda tarybas su Bul-garijos valdžia kaslink įvairių kitų koncesijų.

**NAUJAS DIDELIS ORLAIVIS.**

Berlinas. Naujas orlaivis „L. 3“ prabuvo ant oro 34 valandas. Lėkė iš Friedriehshafen'o į Pots-dam'ą. Orlaivis dar but išbuvęs pasikėles 16 valandų, bet nete-ko benzino; j valandą padarė 60 mylių.

**NUBAUDĖ REDAKTORIŲ.**

Peterburgas. Tapo nubaustas savatej kalėjiman juodašimtiško laikraščio „Grazdanin“ redaktori-us išleidėjas, kunigaikštis Meš-čerskij. Jį nuteisė už patėmijim-siu 1913 m. kaslink Baltijos lai-vyno jureivių sukilimo.

**SURADO NAUJĄ VENE-ROS STATUJĄ.**

Roma, Netoli Kirenos, toj šiau-rinėj Afrikos dalyj, kuri senuo-se laikuose buvo po intekme graikų kultūros, tapo surasta graikų deivės, Vėneros, naturališko didumo statuja. Kaip spren-džia mokslo vyrai, ta statuja e-santi padaryta VI-me metašim-tyje prieš Kristaus gimimą, kuo-met Atenuose gyveno garsusis Praxyteles. Statujai netenka gal-vos ir rankų; žinovai ją lygina su „Venera iš Milo.“ Atrastą statują birželio mėn. parvė į Romą ir patalpins į laudies mu-zėjų.

**ORLAIVYSTĖS AUKOS.**

Osnabrueck Vokietija. Dar žu-vo du laikunai Prusijos kunin. Henriko surengtose lenktyne-se—oficialiai Otto Boeder ir S. Rein-hardt; nelaimė atsitiko arti Wel-lendorf'o. Persivertus orlaivui, lakumai nupuolė iš 4.500 pėdų augštumos. Laike savaitės lenktynių žuvo septyni oficialiai.

**DELEI KUNISKŲ BAUSMIŲ PANAIKINIMO.**

Peterburgas. Kadetų frakcija įnešė V. Dumon projektą kas-link panaikinimo kuniškų baus-mių.

**13 NAUJŲ KARDINOLŲ.**

Roma. Popiežius Pijus X pa-skyrė 13 naujų kardinolų, kurių tarpe randasi 8 svetimtaučiai ir 5 italai. Į tą skaitlių įneina: mgr. Louis Nazaire Begin, arciv. iš Quebec, Kanadoje; mgr. V. Guisasola Mendez, arciv. iš To-ledos, Ispanijoje; mgr. Domeni-co Serafini, šv. Inkviz. Kongreg. asesorius; mgr. Della Chiesa; arciv. iš Bolonjos, Italijoje; mgr. John Osernock, arciv. iš Granu, Vengrijoje; mgr. Francis von Bettinger, arciv. iš Muen-chen'o, Bavarijoje; mgr. Felix von Hartmann, arciv. iš Koelno, Vokietijoje; mgr. F. G. Poffl, arciv. iš Vienos, Austrijoje; mgr. Hector Irenee Sevin, arciv. iš Liono, Francijoje; mgr. Phil-lipp Giustini, šv. Sakramentų Kongregacijos sekretorius; mgr. Michael Lega, Roto tribunato dekanas; mgr. Scipio Tcechi, Konsist. Kongreg. asesorius ir F. Aidan Gasques, anglų-benedikti-nų ordeno vadas.

Tokiu būdu dabar yra 34 kar-dinolai-italai ir 31 iš svetimtaučių, butent: 7 francuzai, 6 austrijiečiai ir vengrai, 5 ispanai, 3 anglai, 3 amerikoni, 2 vokie-čiai, 1 holandas, 1 belgas, 1 por-tugalas, 1 brazilietis ir 2 kana-diečiai. — Tuli Europos laik-raščiai daleidžia, kad renkant kada-nors popiežių, gali juom tapti ne italas.

**MIRĖ ŽYMUS VENGŲ POLITIKIERIUS.**

Budapest, Vengrija. Šiose die-nose mirė Franciskus Kossuth, sunus garsiojo vengrų kovotojo už laisvę ir tautos tiesas. Tai buvo vienas iš gabiusių vengrų veikėjų politikos srityje; jis tu-rėjo 73 m. amžiaus.

**PAVEIKLŲ VAGIS.**

Baden, Vokietija. Tapo suare-štautas vagių burys, kurie išim-tinai užsiimdavo paveikslų vo-gimu. Prgtam, jie paprastus paveikslus parduodavo už žymių jų piešėjų veikalus.

**BALKANŲ GYVENTOJAI PRIĖŠ AUSTRIJĄ.**

Budapest, Vengrija. Vengrijos seimo pirmininkas, gr. Jul. An-drassy, kuris šiose dienose pa-grįžo iš Balkanų, pranešė, kad gyventojai Graikijos, Juodkalni-

jos, Albanijos, Serbijos ir Rumu-nijos labai šnairai žiuri ant Au-strijos ir yra pasiryžę kada-nors su ja „pasirokuoti“ kitaip.

**KONCESIJA MAŽ. AZIJOJ.**

Londonas. Turakai suteikia M. Azijoje svetimtaučiams įvairios rūšies koncesijas. Gerai pasi-naudojo anglai, francuzai ir vo-kiečiai. Dabar gi turkų valdžia veda tarybas su Austro-Vengri-jos kapitalistais kaslink koncesi-jos, ant miškų ir vario kasyklų. Neatsilieka čia ir Italija.

**CHINIJOS PREZIDENTAS NERIMASTAUJA.**

Pekin. Chinijos prez. Yuan Ši-kai'jus kas-kart ingija daugiau rūšies koncesijas. Gerai pasi-naudojo anglai, francuzai ir vo-kiečiai. Dabar gi turkų valdžia veda tarybas su Austro-Vengri-jos kapitalistais kaslink koncesi-jos, ant miškų ir vario kasyklų. Neatsilieka čia ir Italija.

**KAIZERIO SUNUS SU-DEREJO.**

Berlinas. Paskelbta, kad pen-ktas kaizerio sunus kunig. Oskar-s suderėjo su gr. Ina-Marija von Bassewitz, viena iš pala-ciaus damų. Šita žinia nustebi-no visus. Oskaras turi 26 m. amžiaus, gr. Ina-Marija pusme-čiu vyresnė.

**PIETŲ EUROPOJE ŠALTA.**

Paryžius. Pranešama nuo ge-gužio 27 d., kad piet-vakariniėje Europoje siaučia aštrus šaltis. Tulose vietose pietinės Franci-jos matosi sniegas, kitur lįja.

**SMARKUS ŽEMĖS DRE-BĖJIMAS PANAMOJ.**

Panama. Vakare gegužio 27 d. jautėsi čia smarkus žemės dre-bėjimas; žmonės išgastyje ap-leido namus bei bažnyčias. Per-kasos apielinkė nenukentėjo.

**PRIGĖRĖ 964 ŽMONES.**

Father Point, Quebec. Gegu-žio 29 d., 2:30 val. rytmečio, su-sidaužus ant upės St. Lawrence, arti šio miesto, Canadian Paci-fic gelžkelio garlaivini „Emp-ress of Ireland“ su Norvegijos angliniu laivu „Storstad“, kartu su laivu per 19 minučių nusken-dė apie 964 žmonių. St. Lawren-ce upė toje vietojo, kur atsi-tiko nelaimė, turi apie 25—28 my-lių pločio.

Vandno buvo apsiaustas ne-apsakomai tiršta migla ir angli-nis laivas, nedavęs jokio žen-klo, visu smarkumu isikirto į „Em-press of Ireland“, kuris tame momente beveik stovėjo ant vie-tos.

„Empress of Ireland“ plaukė iš Quebec'o ir Liverpool'į; jame buvo 90 pirmos klasės pasažie-rių, 250 antros, 650 trečios ir apie 400 jureivių bei tarnų.

Daugelis iš pasažierių laike ne-laimės miegojo. Išgelbėti pasise-kė tik apie 403 žmonės. Pagalbon pribuvo Kanados valdžios laivu-kai iš Rimouski. Didžiūma išgel-bėtųjų tapo išsodinta Rimous-ki mestelyje, o kitus laivas už-puolikas (angliavėžis) nusive-žė į Quebec'ą. Tapo išgelbėtas ir kapitonas Kendall. Tarpe pasa-žierių buvo keletas labai įžymių ypatų.

**KAIP BUTELIUS PLAUTI.**

Reikia karštoje vietoje sudžio-vinti kiaušinių lukštų, paskni su-daužyti į smulkius gabalėlius, in-pilti sauja į butelį, pripilti pusę butelio šilto vandens ir smarkiai skalauti. Tie patys lukštai gali buti vartojami kelis kartus, o buteliai vis bus svariai ir švie-siai išplauti.

**Is Amerikos.**

**REIKALAUJAMA DARBINIŲ.**

Washington, D. C. Darbo mi-nisteris Wilson prisakė iškabinti krasos skyriuose pranešimą, kad Oklahomos valstijoje sulig val-stijos komisoriaus nurodymo, nu-ėminui javų reikalaujama 12—15.000 darbininkų; mokestis — nuo \$2 iki \$2.50 į dieną, su val-giu ir kambariu. Darbo pakak-sią 4—6 mėnesiams.

**KOLORADOS SKERDINIŲ ATBALSIAI.**

..New York. Federališka indu-strijos komisija išklausė dviejų moterų kalbos apie Kolorados mainierių streiką bei skerdynes. Tų moterų vyrus sušaudė val-stijos milicijonieriai. Moterų pasakojimai apie nežmonišką el-gimąsi milicijonierių, kurie „šturmuodami“ Ludlow'ą užmu-sė 11 vaikų ir dvi moteris, taip sugraudino komisijonierius, kad jie neišsilaikė nuo ašarų.

**„OBUOLIŲ MARIJOS“ ROMANAS.**

..New York. Gegužio 27 d. 84 metų amžiaus senutė Marija Walsh, kurią darbininkų rajone palei Hudsono upės paprastai va-dina „Obuolių Marija“, paprašė policisto Wilsono suareštuoti ją, nes delei karščio ji negalinti ne-šioti obuolių. Policistas prista-tė ją teisman, Teisėjui M. Walsh papasakojo, kad 1846 m., turė-dama 16 m. amžiaus, ji pribuvo Amerikon ir greit susimylėjo su jurių oficeriu; bet šis išvažia-vo Chinijon ir apie jį daugiau nieko nebegirdėjo. — Aš laukia-vo apie 67 metus, — tarė senu-tė — bet pamačiau, kad dabar manimi turės pasirupinti kiti.

Teisėjas, jai sutinkant, nutei-sė senutę 2 mėn. ant Blackwell Island.

**SUGRAŽINS IŠ PIETINĖS AMERIKOS.**

Oakland, Cal. Miesto taryba nutarė pasiūsti tam tikrą poli-cistą į Pietinę Ameriką, idant iš-ten sugražinti pabėgėlių kalti-namą daugpatystėje ir kitnose prasizengimuose. Išlaidas ap-mokės miestas.

**UNIVERSITETO ATIDEN-GIMAS.**

Washington, D. C. Dalyvau-jant prez. Wilsonui tapo atiden-gtas episkopalų-metodistų uni-versitetas. Prez. Wilson pasak-ė ilgą prakalbą.

**KONSTITUCIJONALISTAI KONFISKUOJA AN-GLIAKASYKLAS.**

Eagle Pass, Texas. Pranešama, kad konstitucijonalistai Sabina-s'e, Meksikoje, konfiskavo pen-kias angliakasyklas ir paskelbė jas liaudies savastimi. Užgrie-bė 15.000 tonų anglies ir 25.000 tonų kokso. Kasyklos prigulėjo francuzams ir amerikonomas.

**ŠILTOS DIENOS.**

Washington, D. C. Gegužio 26 ir 27 dd. gulinčiose prie Atlanti-ko valstijose jautėsi dideli karš-čiai — Richmonde, Va., buvo 96 l. (pag. F.), Washingtone — 100 l., Baltimorėje — 92 l., New York'e 91—2, Bostone — 88—9. Pa-našių karščių gegužio mėnesyje nebuvo nuo 1880 m.

**BUVĖS MEKSIKOS MINI-STERIS GALVESTONE.**

Galveston, Texas. Čion pribu-vo Huerτος vidaus dalykų mi-



vižų 82—85 ir 86—92, sėmenų 143—149.

Liepojuje, rugių 80—84, avių 91—92, miežių 87, sėmenų 143.

Apie svaiginančių gėrimų vartojimą buvo užklause 5 latvių laikraščiai savo skaitytojus, iš kurių atsakymus atsiuntė 16,734 asmenys, iš jų 884 pripažino geistinu liuosą svaigin. gėralų vartojimą, 5218 — vidutinišką ir 10,632 asm. pripažino reikalingu visiškai atsisakyti svaiginančių gėralų. Iš pastorių tik du atsiliepė ant išsintintų užklausių.

Rygos žemesnioji amatninkystės mokykla atminčiai caro Aleksandro II nuo pradžios ateinančių mokslo metų pakeičiama į amatų mokyklą. Mokyklą užbaigę galės užimti meistrų vietas fabrikuose ir darbų vedėjų. Bus galima priimti 160 mokinių. Miesto valdyba esanti prižadėjus padidinti pašalpą nuo 800 rub. ant 2500 r. į metus. Mokyklos praplatinimui ir įtaisymui reikalinga 70 tukst. rublių.

Del 1 gegužės demonstracijų Rygoje administratiškai nubauts 53 žmonės areštu nuo 2 savaitių ligi 2 mėnesių. Maskvos priemiesčio arešto namai esą taip perpildyti administratiškai nubauts, kad viena dalis turėjo būti iš čia perkelta į laikinį kalėjimą prie Kalugos gatvės.

(„Rygos Garsas.“)

Permainė įstatus. Buvusi jau gana populiariska draugija „Žaislas“ žymiai permainė savo įstatus ir vardą, ką gubernatorius ir užtvirtino. Šie įstatai žymiai praplatinti ir vardas draugijos nuo šios dienos bus „Lietuvių Visuomeniška Draugija Rygoje.“ Atnaujintai Draugijai reikia linkėti gero pasisekimo.

Naujas laikraštis. Išėjo savaitinis latvių kalba laikraštis, vardas „Dshives Spehks.“

159 pasmerkusių prie sunkių darbų pereitą savaitę tapo išgabenti prie Amuro geležinkelio darbuotis.

Laikiname kalėjime, kaip vietiniai laikraščiai praneša, apie 250 nuteistųjų badavmu privertę kalėjimo inspektorių Amosovą prižadėti palengvinti pasmerkusių likimą. Pasmerktieji skundėsi, buk juos neleidžia pasivaikščioti, muša ir kiša į karcerį. Ypač pasmerktieji neužganėdinti kalėjimo perdėtiniais Gailiūnu ir Pabrinkiu (iš pavardžių abudu lietuviai).

Nanjojo tilto išmėginimas. Balandžio 20 d. prasidėjo mėginimas naujojo tilto per Dauguvą. Mėginimai pasisekė kuogeriausia. Buvo atvažiuę iš Peterburgo pasiūrėti keletas profesorių ir inžinierių.

Viena savaitė. Rygoj buvo gaisrų 6. Tramvajus suvažinėjo 5 žm. Streikų buvo 11. Suėmė 2 vagius. Sužeidė peštynėse 1 žm. Uma mirėia pasimirė 3 žm. Vagysčių buvo 5. Tyčia pasipjovė 1 žm. Nuskendo 1 žm. Pasikorė 1 žm. Nelaimingų atsitikimų prie darbo buvo 4. Apiplėšta 2 žm. Mėgino nusiskandinti 1 žm. Geležinkelis suvažinėjo 1 žm. Užsimušė girtas 1 žm.

Vaikų pavasario šventė bus nedėlioji, 4 d. gegužio Latvių Draugijos salėje Paulučėi gt. N 13, su muzika, vaikų žaislais, dainavimu, deklamacijomis, gyvais ir dramatiškais paveikslais. Pradžia 1 val. d., pabaiga 6 val. vakaro. Bilietu kainos nuo 1 rub. iki 15 kp.

Nubauti redaktoriai dviejų latvių laikraščių „Dzive“ ir „L. Atbals“, nenorėdami patekti į kalėjimą, abudu sumokėjo bausmės po 500 rub.

(„Rygos Naujienos.“)

Liepojus. Miesto rinkimai. Rusai rinkėjai 24 bal. galutinai nutarė 23 balsais prieš 9 prisidėti prie vokiečių arba opozicijos ir balsuoti už jų statomus kandidatus. Iš rusų pusės kandidatais į miesto valdybą paduoti: Malkin,

gavęs 28 balsus, inž. Židkov ir pirklys Perekalin po 27 bals., gimnazijos direktorius Smirnovas ir fabriko direktorius Golubiovas — 16 bal., kandidatu likęs pirklys Gliebov.

Lietuvių-lenkų komitetas, įgaliotas vesti tarybas su kitomis partijomis, 25 bal. atliktame posėdyje nutarė neprisidėti nei prie latvių, nei prie vokiečių partijos, bet sustatyt savo kandidatų surašą, kurin butų intraukta: 6 lietuvių-lenkų atstovai, 5 rusų ir po 22 latvių ir vokiečių atstovų. Tokiu budu kovojančių partijų jiegos dar labiau susiskaldys, daugiausiai turbūt, nukentės, latvių miesto partija.

Pieno perdaug jau privežama Liepojun, nes aplinkiniai valstiečiai beveik visai nustojo sėti grūdus, parėjo ant pienuškos ukės. Užtat didesnieji dvarai Aisputies ir Grobino apskrčiuose vieton saldaus pieno ėmė gaminti sirus, kurių sandelius atidarė Liepoju.

Liepojus. Rubežiaus sargybos kareivių skyrius iš 250 vyrų pada vė savo vyresnybei rašta, kuriame ant visados atsisako nuo svaiginančių gėrimų.

Liepojuje tulas darbininkas be lygindamas krantą apie Naująjį uostą užėjo gintaro (burkštino) šmoutį pusantro svoro. Pardavė žydui už 85 rublius.

(„Rygos Garsas.“)

#### NE VIS TAI AUKSAS, KAS BLIZGA.

Ežys negražus gyvūnelis, bet naudingas: jis naikina kenksmingus vabalus. Gyvatė kaip kada buna ir labai graži, bet nuodinga. Lakštingala mažas pilkas, negražus paukštėlis, bet gieda gražiau už visus kitus paukščius. Povas gražus paukštis, ypač graži jo uodega, bet balsas bjaurus.

gi tai ne laimė!.

Tik mano nelaimė, kad neturėjau pinigų užstatyti „kaucijos“ kaip vedėjas.

Laikui bėgant pribuvo pasveikęs krautuvės vedėjas ir, lyg ant mano nelaimės, sučiupo mano parengtą „gastinė“ del mano mylimosios Daktariutės: vedėjas nusistebėjęs sušuko jaučio balsu ant manęs:

— Ką tu čia darai? vagi!?! Palauk, mes tave patupdysime į kalėjimą!.

— Aš lyg ir nusigandau, — sakau: — Aš nevogiau, o tik taip sau paėmiau.

Vedėjas ir vėl sušuko:

— Prisipažink, kiek iš viso pavogei, — tai tylėsiu ir bus tau dovanota, o jei neprisipažinsi, tai pranešiu Valdybai ir tave pašalins nuo darbo kaip vagį!.

— Kaip vagi... Čia blogai, — mislinu sau, ir sakau:

— Jeigu nepavarysite nuo darbo, tai prisipažinsiu.

— Prisipažink, nepavarysime, — atsakė vedėjas.

— Hm... nepavarys nuo darbo... išdalis reik prisipažinti.

Pagriebiau lakštą popieriaus, plunksną ir brūšku-brūšku... parašiau tokią vagysčių atskaitą: pavogiau pinigais 25 rublius, prie to pavogiau saldainiais, riešutais, apelsiniais, cukrum, kvepalais ir kitokiomis prekėmis už 25 rublius. Sakau, tik tiek aš pavogiau.

— Pasirašyk po atskaita savo vardą ir pavardę, — sako vedėjas.

Pasirašyk po vagysčių at-

## Iš Rusijos.

### VARŠAVOS LIETUVIAI.

Visos Lietuvos miestų-miestelių lietuviai stengiasi kuo iškilmingiau apvaikščioti jubilėjų 10. metinių sukaktuvių nuo atgavimo spaudos Lietuvoje. Vieni lošia sceniškus veikalus, kitį rengia paskaitas ar šiaip susirinkimus. Bet tą daro lietuviai savo tėvynėje.

Nuo besidarbuojančių lietuvių tėvynėje neatsilieka ir Varšavos lietuviai — rodos, ar tik neiškilmingiau jie tą brangią dieną šven-tė, nes jie labai jautė reikalą šventi apvaikščioti paskyrė net dvi dieni. Pirmą dieną, gegužio 8 d., apart iškilmingų pamaldų, buvo šeimyniškas pasikalbėjimas. Čia mes matome žinomą lietuviams Ksav. Vanagėlį, Jasaitį ir kitus, kurie mums šitą papasakojo. Matome porą „Aušros“ platintojų, kurie, jausdami širdyje pergalę ir matydami darbo vaisius, šiandien linksminos drauge su visais.

Sekanti diena — tai viešas jubilėjaus apvaikščiėjimas, pasirodymas prieš visą Varšavą. Čia matome sutrauktas žymiausias lietuvių artistiškas jiegos.

Sventės-vakaro programą platus: statoma L. Gijos „Beausantė aušrelė“, dviejų paveikslų pjesa; tam tikslui kviečiama žymiausias artistiškos jiegos, o režisuoti artistas A. Vaičiūnas, dabartinis Varšavos konservatorijos auklėtinis.

Toliau matome artistų-smuikinių žydanavičių ir šv. Cecilijos muzikos akademijos akademišką S. Kazurą, su savo chorą, kuris išpildė Moniuskos „Vitolio raudą“. Tai vis jiegos, kokių kitur nėra! Ir šventėme!

„Beausantė aušrelė“ davė šiam

vakarui grynai tautišką spalvą, o čia buvusiems lietuviams daug vilties... Viskas nusisekė puikiai ir publika, kiek iš viso matyti, liko pilnai užganėdinta.

Lenkams vakaras irgi patiko, nors jų laikraščiai tik trumpai paminėjo apie tą mums brangią šventę.

Budami toli nuo tėvynės, dar labiau visi kelė širdis augstyn ir tarytum pasižadėjo dar labiau pasišvesti apšvietai ir Lietuvos reikalams.

Paskui susirinkusieji ilgokai šnekučiavosi ir nenorėjo skirstytis. Negreit tie įspudžiai išdils iš Varšavos lietuvių širdžių.

Antanas Mėgėjas.

### MUSŲ ATSTOVŲ VEIKIMAS DUMOJE IR UŽ DUMOS.

Per Velykų atostogas atstovai buvo išsiskirstę kas sau. Kauno gub. atst. p. Mart. Yčas pasinaudojo tuo laiku, kad aplankyti Anglijos lietuvių; pakeliui buvo apsilankęs ir Vilniuje ir, užėjęs „Vities“ redakcijon, šit ką papasakojo klausiamas apie savo veikimus Dumoje ir už Dumos ir apie savo įspudžius.

Nuo Kalėdų M. Yčas kalbėjo Dumoje iš viešosios tribunos penketą ar septynetą kartų keldamas savo balsą šiuose, ypač Lietuvos gyventojams svarbiuose, klausimuose: del kelių sutvarkymo, servitutų, užsienių pasportų atmainymo, Lietuvos ukio instituto. Valstybės Duma priėmė vieną Mart. Yčo pasiūlytą ir apgintąją rezoliuciją del kelių taisyimo. Be to M. Yčas nemažai pasidarbovo įvairiose Dumos komisijose. Ypač svarbus, reikalingas ir naudingas lietuviams pasirodė jo (ir kun. Laukaičio) veikimas švietimo komisijoje, kai buvo joje svarstomas mokytojų seminarijų klausimas. Dešinieji rusai atstovai norėję mat, pravesti įstatymą, kad mokytojų seminarijoms būtų priimami tik stačiatikiai rusai, lietuviams gi kad galėtų būti įsteigta specialė seminarija. Lietuvių žvilgsniu kalbėjo tuo reikalu komisijoje Yčas, kun. Laukaitis ir Januškevičius, kurie reikalavo, kad lietuviai būtų priimami į visas mūsų krašto mokytojų seminarijas. Tame atvejuje mūsų atstovų laimėta. Antroji svarbi lietuviams ukininkams Dumos komisija — tai servitutų komisija — M. Yčas išrinktas ir ton komisijon ir čia taip pat pasidarbovo. Toje komisijoje buvo išspradžios 23 atstovai, iš jų 14 dvarininkų, 6 valstiečiai ir 4 liuosų profesijų žmonės. Aišku, kad komisija, kur tokia maža dalis tebuvo valstiečių atstovų, negalėjo išrišti svarbaus valstiečiams servitutų klausimo taip, kaip tai valstiečių pageidaujama. Todel M. Yčas, surinkęs dar 34 kitų atstovų parašus, buvo inėšęs Dumon pasiulymą pririnkti ton komisijon dar 10-tį atstovų valstiečių. Tasai mūsų atstovo pasiulymas buvo priimtas 130-ties balsų dauguma prieš 106 b. Pažymėti.

tas korespondencijų apie mano apsvogimą, — o kad juos perkunas nutrenktų tuos korespondentus!.. Juk tokios žinios biškį pažemino mano autoritetą kaslink „Aušros“. Bet tas niekai; aš visgi esu geras katalikas ir uolus „Aušros“ platintojas, o šie mano darbai visgi kels mano garbę augstyn... Skaitytojai gal netikėsit, kad tas visas teisybė, nes ne aš parašiau. Bet kam gi man pašalinai, kad aš užlietuviu skaito... Sekretorius J. T. ...

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

taip pat pasirodė naudingas M. Yčo veikimas įstatymų sumanymų komisijoje, kai buvo palie-tas klausimas įsteigti Dvinske apygardos teisma. Vyriausybės sumanymu buvo butent projektojujama, kad Vitebsko gubernijos 5 apskritis, Vilniaus gub. Dynos apskritis ir Kauno gub. Zarasų apskritis būtų priskirtas prie Dvinsko apygardos teismo. Tuomet komisijoje Yčas (ir Frid. manas) pranešė, kad nors teismo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, blogas dalykas, betgi jie, gindami savo rinkikų kauniečių reikalus, negali nepabriežti viena, butent, kad steigiant tons apskritis savo teisma Dvinske ir tokio budu artinaut prie žmonių pirmąją instituciją, tuo įsteigimas Dvinske ir nėra, žinoma, žygiu žymiai atitolinama

# FELJETONAS

## MOKYTAS KALĖNAS.

(Jo laimės ir nelaimės.)

...Ištikrujų, kas skaito „Aušrą“, tas palieka žmogumi-didvyriu. Ot, kaip ir aš pats, — visai menką mokyklą lankiau, na ir ką aš mokėjau — rožančių kalbėti, tai viskas. Bet kada pradėjau skaityti „Aušrą“, — oho... tuojaus mano galvoje smegenys pradėjo augti, galva pradėjo didėti, o supratimas — oho...

Grėtame laike likau „Aušros“ korespondentu. Nuo to laiko Malėtų apielinkės kultura ir apšvieta priklauso vien tik nuo mano malonės. Kartais parašydavau j „Aušrą“, kad jau malėtiškai susipratę, šviečiiasi, kelia kulturą augstyn, kad viskas gerai. Bet jeigu mane užpykydavu, — na, broleli, tada aš nesigailėdavau savo tulžies išlieti ant visų malėtiškių; tuojaus rašydavau j „Aušrą.“ — kas malėtiškiai girtuokliai, palaidunai, kvailiai, asilai ir tt.

Žinoma, tokis mano plunksnos darbas sudrebindavo visus gyventojus Malėtų apielinkėje; malėtiškiai, matydami, kad juos perstatau pasauliui kaipo žemiausius gaivalus, suprato, kad priėmiamies man nieko nepė, ir nors nenoromė pradėjo mane gerbti ir guodoti. Už tokį mano karžygiškumą pradėjo mane ger-

bti ir dvasiški vadovai. Na, tai kaip jūs manot — argi aš ne didvyris!.. Atidengus Malėtuose vartotojų draugijos krautuvę, aš pirmasai gavau vietą vedėjo pagalbininko. Umu laiku vedėjas susirgo, o aš likau vedėju. Tai pirmoji laimė mano gyvenime.

Ištikrujų, vedėjo gyvenimas aaioliškias: kiek tik norėjau valgiau saldainių, riešutų, apelsinų; kvepalų kas dieną po plėčūtę išpildavau ant savo drapanų. — Kvepėdavau iš tolo lyg ponaitis... pinigų imdavau iš krautuvės kasos kiek tik reikėdavo mano reikalams; taisyiau del savęs sportiškas drapanas, ponišką kepurę, pirštinaites, — žodžiu sakant, buvau sportas-vedėjas. Argi tai ne laimė!..

Žinote, tuojaus mane pradėjo mylėti p-lė Daktariutė. Nuo to laiko tai man buvo tikras rojajaus gyvenimas, nes mano gyvenimui nieko netruko; kas tik reikalinga, — viskas buvo... Kas dieną prisikraudavau pilnas kišenes saldainių, riešutų ir apelsinų; prisikraudavau pilnus užnaučius cukraus, kvepalų ir keliaudavau pas mylimą Daktariutę. P-lė Daktariutė, išstūtinus mano kišenes, dėkuodama suteikdavo man šimtus saldžių bučkijų... Ar-

antroji instancija (teismo rūmai), kuri turėtų būti tuomet Peterburge (nebe Vilniuje, kaip dabar). Tame tai ir nematyt jokia gyventojams pagerinimo; priešingai, kai kuriais žvilgsniais tai būtų dar pabloginimas vietos žmonėms. Musų žmogelis, nuvažinęs antrojo instancijon, Peterburgan, nežinodamas rusų kalbos, negalėtų susirasti sau nei advokato, nei pačio teismo; antra, taip toli budami teismo rūmai, važinėdami ir sesijas Dvinskian, be reikalo išleisti daug pinigų; trečia, nors dabar ir esą neparankumo su teismu žarasiškiams (jiems Kaunan daug toliau, negu Dvinskian), bet vis dėlto apygardos teismui esant gybernijos mieste žmonėms esąs tas parankumas, kad jie, važiuodami, bylinėtis, atliekai čia tuo pačiu žygiu daug įvairių administratinių reikalų. Taigi Yčas ir Fridmanas patarė naujai steigiamąjį Dvinsko apygardos teismą priskirti prie Vilniaus teismo rūmų. Komisija dviejų balsų dauguma tą pataisą atmetė. Tuomet juodu (Yčas ir Frid.) įnešė antrą pataisą: kad Dysnos apskritis būtų palikta prie Vilniaus, o Zarasų — prie Kauno teismo apygardos. Šita pataisa buvo priimta ir dabar Dvinsko teismas bus įsteigtas tik penkiems Vitebsko gub. apskritims.

Dabar M. Yčas yra išrinktas švietimo komisijos referentu sumanymui apie įsteigimą Dorpato universitete igauinių ir latvių kalbų katedros. Tasai sumanymas buvo vyriausybės įneštas dar antrojo Dumon. Taip ilgai gulėję jis komisijų archyvuose neišrištas delto, kad 2-je ir 3-je Dumose trūkdė ji vokiečiai atstovai. 3-je Dumoje švietimo komisijos pirmininku buvo vokietis von Anrep'as ir tam klausimui buvo paskirtas toks referentas, kad visus penkerius metus laikė jį pagilnęs ir tokiu būdu tasai musų kaimynams svarbus sumanymas nebuvo įneštas net dienotvarkėn. Ir šioje Dumoje tasai sumanymas išgulėjo visus metus, kol referentu buvo kitas atstovas, Nekliudovas. Bet jam kovos mēnesyje išėjus iš komisijos, referentu buvo išrinktas Yčas. Musų atstovas karštai susirūpino tuo taip svarbiu broliškai latvių tautai klausimu ir ačiū jam tasai sumanymas, kurį vokiečiai atstovai, negalėdami sugrauti rimtais išrodymais, stengėsi bent kiek galima atatemti, netrukus po Velykų žadama svarstyti; Yčas noris, kad komisija pripažintų jį skubinoju. Latviai ir igauiniai, kaip pasakojo mums Yčas, žinodami apie jo palankumą tam klausimui, dideliu džiaugsmu sutikę žinią, kad jis esąs išrinktas referentu ir siunčią jam daugybę laišku, įvairių patarimų, reikalingų žinių ir tt. (Da bus.) („Viltis“).

#### UŽVEDA MOKESNIUS ANT GRUDŲ.

Valdžia įnešė V. Dumon sumanymą uždėti ant įvežiamųjų iš užsienio Rusijon grūdų mokesnius. Dešinieji atstovai prirodinėjo, kad Vokietija, nuolat didindama ariamos žemės plotą, reikalauja savo grūdams rinkos užsieniuose. Dėl to Vokietijos valdžia imasi įvairių priemonių, kad tik pagelbėjus savo perkupčiams. Vavyzdin, 1900 m. rugių įvežta 108,000 pudų, o 1913 m. — 14,000,000 pudų. Toks liuosas grūdų įvežimas trukdo žemės ūkio plėtojimuisi Lenkijos ir Baltijos gubernijose.

Kadetai buvo priešingi tam sumanymui, prirodinėdami, kad

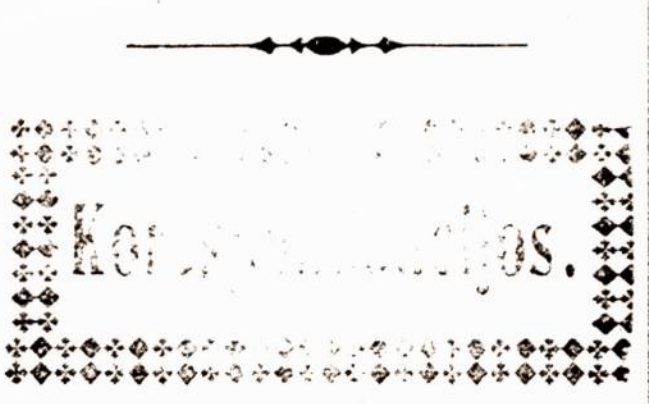
įvedus maito mokesnius, paibrangs grūdai visoj Rusijoj, delei ko nukentės neturtingieji gyventojų sluogsniai. Dvarininkai stovėjo už sumanymą. Galop, balsuojant, tapo priimtas sumanymas apdėti įvežamuosius ir išvežamuosius iš užsienio Rusijon grūdus po 30 kap. pudą.

#### PIRMA GEGUŽIO RUSIJOJE.

Peterburge gegužio (s. kal.) 1 d. nedirbo apie 215,000 darbininkų, aMskvoje — apie 50,000; streikavo tą dieną darbininkai ir kituose miestuose.

#### GAISESAS MASKVOS TEATRE.

Nesenai buvo iškilęs gaisras Mažojo Imper. Teatro dekoracijų sandėliu name. Nuostolių padaryta apie 200,000 rublių.



#### ROCHESTER, N. Y.

Oras pas mus ikišiol labai mišytas — tai lija, tai šalta, tai perdaug šilta, kas, be abejo, blogai atsiliepia ant sveikatos.

Jau pasibaigė žiemos sezonas, o dabar prasidės piknikai, išvažavimai ir tt. Nors per perėjimą žiemą nelabai daug mes nuveikėm, tačiau pagal savo pajėgų gerokai pasidarbavom. Veikė vyrai, „veikė“ moteris ir merginos. Vienok mažai ką galima pasakyti apie vardo Šv. Marijos moterų draugiją, kurią sutvėrė kun. J. Krasnickas.

As manau, kad anksčiau ar vėliau mes vyrai busime priversti suorganizuoti del moterų tautiškaip-progresyvišką draugiją, pastatyta ant laisvės pamatų. Išties, labai gaila žiūrėti, kad moteris bei merginos visai nesirūpina apšvietos dalykais. Kiekviena turi atminti, kad moterų tamsumas trukdo tautos kilimui, todėl mes privalome rūpintis pakelti apšvietą tarpe musų moterų bei merginų.

Reikia manyti, kad Rochesterio moteris bei merginos pačios susipras ir stversis už apšvietos darbo, idant nepasilikti visų užpakalyje.

Tulos musų vietinės merginos bei moterės priklauso į TMD, arba SLA. kuopa, bet vis geriau būtų sutvėrus atskirą tautiškaip-progresyvišką moterų draugystę. Valio, Rochesterio moteris!

#### Lietuvos Kareivis.

#### AMSTERDAM, N. Y.

Gegužio 10 d. atsibuvo čia J. Perkuno prakalbos. Žmonių sveatinėn buvo prisirinkę labai daug. J. Perkunas savo kalboje gvildeno darbininkų klausimą bei darbininkų vargus. Atsirado tokių, kurie „ragino“ kalbėtoją plačiau ir aiškiau gnupešti darbininkų gyvenimą. Išties, kalbėtojas delei kokios tai priežasties kalbėjo gan silpnai (gal sirgo?)

#### CLIFFSIDE, N. J.

Gegužio 9 d. SLA. 70 kuopa buvo parengusi balių ir prakalbas. Kalbėjo p. J. V. Liutkauskas iš Brooklyn, N. Y. Kalbėtojas gan aiškiai ir nuosekliai aiškino apie SLA., nurodydamas šios organizacijos praeitį ir jos veikimą apšvietos dalykuose; užbaigdamas savo kalbą ragino susirinkusius padarytis prie SLA., nes tuomi padarys daug gero netik sau, bet ir savo šeimynoms.

Publikos prisirinko į 150 ypatų; reikia pastebėti, kad keli trukšmadariai laike prakalbų juokavo ir balsiai kalbėjosi, kas darė labai neamlonų įspūdį ant klausytojų. Gaila, kad atsiranda dar tokių, kurie nemoka žmoniškai užsilaikyti susirinkimuose. Jei kelia triukšmą maži vaikai, tai nėra ko ir stebėtis, bet kad vaikai pavyzdį seka suaugę, tai jau stačiai juokinga; laikas jau būtų pamesti tuos vaikiškus papročius, o pratinties žmoniškiau apsieiti susirinkimuose.

Po prakalbų prasidėjo šokiai ir lakiojanti krasa. Daugiausiai atviručių laimėjo p-lė O. Bukaveckiu, p-lė U. Enkauskiūtė ir p-lė M. Bendoravičiūtė, už ką joms buvo suteikta po gražią dovaną. Abelnai imant, vakaras praėjo linksmai.

#### PHILADELPHIA, PA.

Jau buvo „Vien. Liet.“ rašyta, kad mes, Sv. Jurgio parapijoni, streiką laimėjom, nes streiku prašalimom iš šios parapijos kun. A. Miluką. Dabar prisieina dar parašyti, kokios permainos įvyko pas mus po minėto streiko išlaimėjimo. Kun. A. Miluko vietą užėmė šv. Kazimiero parapijos kamendorius, kun. J. Zimblis, kuris pas mus klebonavo per 6 savaites. Per šitą laiką parapija pradėjo stiprėti ir eit prie tikros tvarkos. Kun. J. Zimblis taip mandagiai elgėsi su parapijonais ir taip prižiūrėjo parapijos reikalus, kad į tą trumpą laiką sudarė pusėtiną pinigų sumą. Žodžiu, parapijoi pasirodė didelė atmaina, ir parapijoni džiaugėsi, kad nusikratė pirma buvusio „dvasiško tėvelio“ jungą. Tik keletas kun. Miluko sėbrų jau čiaisi neužganėdintais.

Dabar nedėdieniais bažnyčioje netilpsta žmonės, nes del visų yra atdaros duris; kolekto elgi gausiai plaukia. — Kun. J. Zimblis persitikrino, kad tie žmonės, kuriuos kun. Milukas buvo prakeikęs, yra sveiko proto žmonės, jiešką teisybę, melis ir vienybės savo parapijoj — jis pradėjo su parapijonais tarties, kokiū būdu galima bus įvesti pilną tvarką parapijoj.

Balandžio 19 d. Kun. J. Zimblis pranešė iš sakyklos, kad jis mus jau aplesias, nes jis čion nebuvęs skirtas ant visados. — Jo vietą užimsias paskirtas kun. M. Šedvydis iš Bayonne, N. J. Čia jis paaiškino, kad į tą trumpą laiką sutaupeis apie šešioliką šimtų (1,600) dolarių, iš kurių 500 dol. apmokėjęs padarytas kun. Miluko skolas, o tukstantis su viršumdol. lieką kasoj.

Indomu, kaip dabar kun. A. Milukas galėtų pasiteisinti. — o juk „Zvaigždė“ jis „išdavė“ labai „puikią atskaitą“ ir nurodė, kokius įvedė pagerinimus laike 1913 m. klebonijoje ir bažnyčioje; galop jis nurodė, kad 1914 metams kasoj likę \$310.25 (ta visa „atskaita“ buvo užtvirtinta). Vienok, kada jo vietą užėmė naujas kunigas, tai pasirodė visai kas kita. Čia turiu pridurti, kad lenkiškuose laikraščiuose pasirodė mus juodinantis aprašymai.

Taip, mums tai buvo gera lekcija apie dvasiškus „tėvelius“ — ateityje busime atsargesni ir gudresni. Tas turėtų būti pamoka ir kitų parapijų lietuviams.

Kun. M. Šedvydis čion pribuvo šv. Jurgio dienoje, balandžio 23 d., ant pačių atlaidų. Po iškilmingų mišparų kun. Kaulakis perstatė busiantį kleboną M. Šedvydį ir kvietė visus prie vienybės. Taigi turime naują kleboną. Labai but geistina, kad jis

butų tikru musų dvasišku vadovu bei tėvu.

#### Parapijonas.

#### GARDNER, MASS.

Gegužio 23 d. Worcesterio Petro Armino teatr. kuopa vaidino 5-kių aktų tragediją „Žmogūdziai“. Veikalas gana indomus — perstato kaip vienas ukės tarnas įsimylėjo ukininio žmoną, paskiau gspadorių nužudė ir įmetė jį upėn, o patsai apšvedė su to ukininio moterimi. Vienok jam jo darbas vistiek sąžinę krimto, pradėjo paikšėti, o ant galo net nusizūdė.

Lošime labiausiai atsižymėjo S. V. Bakanauškas, Jurgio samd. rolėje, F. Tumosa, buvusio kareivio rolėje. Kiti lošėjai, M. Aniolauškiūtė, Tumanitūtė, Traupitūtė ir R. Bernočiūtė, taipgi nebloginai nudavė savo roles.

#### M. Stakėnas.

#### ATHOL, MASS

Gegužio 24 d. vietinis klebonas kun. P. Meškauskas surengė prakalbas „Lietuvos Vyčių“ agitacijai. Prieš prasidėsiant prakalboms bažnytinis choras padainavo Lietuvos himną, kurį publika pagerbė atstojimu Paskui pradėjo kalbą patsai klebonas; jis kalbėjo apie lietuvių tautos reikalus. Jam pabaigus kalbėti, p-lės M. Andriulionaitė, M. Urbonaitė ir A. Jasinskaitė padekamavo eiles. Po tam užteigė ant estrados p. Norkunas iš Lawrence, Mass. Pastarasis kalbėjo tēmoje „Lietuvos Vyčiai“. Užbaigdamas savo prakalbą p. N. patėmijo, jei kam kas neaiškų, tad gali užduoti jam klausimus. Ant to atsirado iš publikos du balsai; bet iš to neišėjo jokio aiškumo, kadangi publika neželgė į tai visapusiškai, bet vadavos simpatijos jausmais. Tam pasibaigus, dar bažnytinis choras sudainavo 4 dainas. Po dainų buvo kviečiama publika rašytis prie „Vyčių“. Kiek prisirašė — neteko sužinoti.

#### A. K. L.—s

#### ATHOL, MASS.

Atholio lietuviai uoliai subruzdinti rengti apvaikšėjimui jubilėjamui nuo atgavimo musų spaudos Lietuvoje. Nesenai vieną tokį apvaikšėjimą surengė pažangios Atholio draugijos; dabar žada surengti ir antra tos rūšies apvaikšėjimą šv. Onos moterų draugystė. Bet, kaip girdėtis, tai ši pastaroji jau „bytsiant“ pirmasias, nes apvaikšėjimo programas susidėsiąs iš trijų kalbėtojų, muzikos, dainų, deklamacijų ir tt. Apvaikšėjimas žadama surengti apie birželio 16 d.

#### A. K. L.—s.

#### CHICAGO, ILL.

Gegužio 18 d. dentisto A. Zimonto mirė sunus, 2 metų vaikas; 20 d. atsibuvo laidotuvės lietuvių tautiškuose kapinėse. Pas Zimontas yra doras, geras tautietis, todėl laidotuvėse dalyvavo visi praklinėsi lietuviai; 10 automobilių buvo užkrauta tik gyvomis gelėmis, kiti 10 automobilių buvo pilni palydovų.

Pirmaus „Naujienos“ labai aiškiai šaukė su drukoriškais darbais kreipties tik jų spauštuvėn, todėl kad esą unijos darbininkai ir unijos ženklą turėjo. Bet štai atėjo viršininkas ir atėmė ženklą, No 13 „Naujienų“ jan. be ženklo. Girdėjome, kad unijos ženklas paskiaus vėl sugražintas.

P. Bradchulini jau antrą kartą atsitiko nepasisekimas važiuoti automobiliu; lydinč Zimontų vaiką į kapus nuvažiojo į grabę

ir aprankė mašiną; sako, kad daugiau nevažiuosias mašina.

#### Zinių rinkėjas.

#### ROCKFORD, ILL.

Gegužio 16 d. atsibuvo lietuvių parapijos balius. Kadangi buvo gana puikus oras, tai ir žmonių prisirinko gana daug. Girdėtis kad gryno pelno nuo vakaro liko \$30. Kaip visiems žinoma, čia yra „Draugysčių Taryba“, katra tvarko visų draugysčių balius, teatrus ir tt., kad neatsibūtų viena diena keli, o parapija ton „Tarybon“ nepriklauso, nes kaip tvėrėsi „Taryba“, parapija nebuvo užkviesta prisidėt. Tokiu būdu ir buvo surengti du balių vakarų — parapijos ir L. S. ir D. Draugijos. Kaip buvo matyti, tai viena pusė, butent L. S. ir D. Dr. nusileido. Greit įvyko „Tarybos“ susirinkimas; kartu tapo prisiųstas laiškas iš L. S. ir D. Dr., kuri reikalavo kad šis dalykas būtų apsvarstytas „Tarybos“ susirinkime.

Pabaigoj susirinkimo pradėta svarstyti apie parapiją. Vieni sakė, kad parapija atiduotų \$30 tai draugystei, kiti reikalavo išreikšti jai papeikimą laikraštėje, tretai patarė boikotuoti. Po ilgų svarstymų sustojo ant papeikimo. Parašymui to papeikimo buvo renkama komisija, vos-ne-vos sudarė ketis. Kaip man išrodė, tas darbas visai bergždžias ir ne vietoje. Kur istiesų reikalinga išreikšti papeikimą, tai musų „Taryba“ snaudžia ar prisilaiko kokiū ten „prinėpių“. Prie tam L. S. ir D. Dr. perdaug jau „pamėgo“ skundus.

Kaip girdėti iš draugysčių susirinkimų, tai yra nutarta daug piknikų ant vasaros ir vis su įgančiais gėrimais. Taigi mums, Rockfordo lietuviams, tiesiog delei to yra gėda — juk mes galėtume apsieiti ir be svaigalų.

Pas mus darbai eina vis silpnyn kasdien; naujai pribuvusiems visai negalima darbo gauti. Paprastai pas mus, baliuose, atsilaukia italy, su kuriais labai susiartina musų lietuvaitės, tartum lietuvių vaikinių visai nebūtų — gaila. Patarčiau joms ateityje pasitaityti.

#### Gudrus Dėdė,

#### VARDAN TEISYBĖS.

Pralaimėta ar išlaimėta Serantono Lietuvių byla už bažnyčią? „Vien. Liet.“ N 20 pasakya, kad lietuviai Serantone pralaimėjo bylą del bažnyčios, bet tas pasakymas kaip tiktai nesutinka su teisybe. Tame tvirtinime va kokia klaida.

Pirma, vyskupas turėjo reikalą ne delto, kad savastj atimti nuo lietuvių, bet delto, kad lietuvių savasties katalikiškos parapijos nepaduoti ne-katalikams. Vyskupas laimėjo — tai lietuviai-katalikai laimėjo. Nuo to karto, kaip lietuviai-katalikai sugrįš į savo bažnyčią, visų širdis pajaus džiaugsmą, kad sugrįžo į savo namus, kuriuos neteisingsai svetimi buvo užėmę.

Antra, ir dabar vyskupas, kaip nebuvo, taip ir nėra, savininku lietuviškos bažnyčios, bet yra jos globėju ir rūpintoju, kaip turi tiesa nuo popiežiaus, tiesą delei savo pašaukimo valdyti bažnyčią, ir tiesą nuo svietiško teismo, kuris aiškiai supratęs dalyką, išdėvė teisingą nusprendimą: katalikai statė bažnyčią ir katalikams lietuviams turi ji priklausyti. Jei tas yra pralaimėjimu del ko nors, tai tas yra didžiausiu išlaimėjimu teisybės ir liet.-katalikų Serantone, Pa.

Kas gi nežino, kad Serantone,

Pa, lietuviai-katalikai sau statė bažnyčią už apie \$30,000; bet tai neteisingsi svetieškieji trustai pasikėsino lietuvių-katalikų bažnyčią užgrobti savo mieriams ir padaryti ją neprigulminga. Nesu-pratimas daugelio lietuvių daėjo lig to laipsnio, kad tikrai buvo patikėję, jog jie kariadami prieš vyskupą, kariauja už teisybę, bet ilga yla aiškiai išlindo iš maišo: šitai kariaujantys trustai lietuvių-katalikų pastatytą bažnyčią atidavė valdžiai lenkiško neprigulmingo vyskupo, o tas pastatė savo atstovą ne-katalikišką kunigą Mickevičių. Ar čia buvo teisybė? Regint aiškiai prie ko privedė numylėtą lietuvių bažnyčią katalikystės priešai, provą vedė katalikai draug su savo viršiausiu vadovu Serantono dioclezijos vyskupu — ir galutinai, ant didžiausio katalikų džiaugsmo, bažnyčios savastj katalikai, tie patys, kurie statė, atgavo, o jusų parašyta, kad pralaimėjo! Pralaimėjo priešai katalikų-lietuvių, o lietuviai-katalikai aiškiai laimėjo — tiesa, labai didelė ir sunki byla.

#### Kun. J. Žebiris.

#### Jaunimas ir kunigai.

Pradėjus darbuotis jaunimui, sujudo partijos, organizacijos ir pavieniai žmonės — kiekvienas iš jų stengias visokiais būdais privilioti jaunimą prie savės. Kur tik pažvelgsi, vis jaunimas, jaunimas ir jaunimas. Ne kurie iš pasiulijimų gana svarbūs, taip sakant, reikalingi jaunimo gyvenimui bei veikimui. Prie tokių pasiulijimų galima priskirti „V. L.“ 12 num. įžanginis straipsnis, kuriame labai taikiai apibudintas jaunimo klausimas. Tiktai ir galės jaunimas gyvuoti prisitvirtinti jo visokių partijų bei pakraipų. Kiek vienas linkantis labo jaunimui privalėtų užmiršti save ir savo partijos pakraipas ir leisti liuosai jaunimui plėtoties pagal savo spēkų ir galės, kad jis įstengtų savitai iškilti ir aprupinti savo reikalus. Nereikalauja jaunimas nuo partijų jųjų idėjų — vien tiktai simpatijos jausmų ir parėmimo kovoje už savo siekius.

Dauguma supranta jaunimo sie los troškimą ir atvira širdimi tiesia jam draugišką ranką. Kita visuomenės dalis, pasitikėdama sunaudoti jaunimą savo galybės sustvirtinimui, rupinasi visa išgale, kad patrukauja jaunimą savon globon ir padarius jį įrankiu savo idėjos įvykdimimui. Randasi net ir tokių, kurie bando sukelti jaunimo tarpe nesutikimą. Prie pastarųjų galima priskaityti daugumą iš musų kunigų.

Prašnekus atskiroms ypatoms ir laikraščiams jaunimo reikaluose, tuojaus pasigirdo iš kunigų pusės švis, kuris vieną sykį prakambėjęs nenustos, kol nepasieks savo tikslo. Nieko negalima užmesti tiems kunigams, kurie rupinasi jaunimu — galima jiems dar palinkėti pasisekimo. Nieko blogo, kad tverinama „Vyčiai“ ir kitos draugijos bei organizacijos ant tikrai katalikiškų pamatų; bet ir kunigija turėtų atsiminti, kad atsiekimui savo organizacijų pasisekimo nereikia vesti karės prieš organizacijas, kurios turi pasiskyrusias praklinę darbą toje pačioje srityje. Ne vieta tuose atsitikimuose rekti „gelbėkit, — pavojus grėsia bažnyčiai, katalikystei,“ kur toje pavojaus visai nesimato, t. y. jojo visai nėra. Ne laikas musų kunigams skelti apie panašų organizacijų busiantį ateizmą, nes nežinia, kas gali dar atstikiti ir

su tomis organizacijomis, kurios tveriamos ant katalikiškų pamatų.

Apsidairę tankiai pamatome, kad daugybė tokių katalikiškų draugijų, netekę lygsvaros, žlunga arba, užsidarę nuo gyvenimo bėgančių reikalu, tariasi apie tai, kiek sykių reikia eiti į bažnyčią bei išpažintis; kada žmonės yra jau dikčiai nužengę pirmyn, jie dar tikrai rengiasi žengti.

Tas galima pritaikinti prie žmonių, praleidusių geroką savo amželio dalį, bet tas jau nebetinkd musiškiui jaunimui. Jau senai dingio tie laikai, kada kunigai grasindami jaunimą visokiomis baisenybėmis, turėjo ant jo didžiausią intekmę. Dabar net juokingai atrodytu, jei kas norėtų jaunimą valdyti prisilaikant senelių budo. Tokiu būdu galima sutrukdyti darbą, galima pakentti atskiruose atsitikimuose, bet jau tokiu būdu negalima suturėti tos įiegos, kuri per ilgus metus veržiama-spraudžiama iškilo aikštėn.

Negalima reikalauti iš jaunimo, kad jis vien tikta sudėjęs rankas lauktų „ką Dievas duos.“ Jaunimo troškimai daug kame skiriasi nuo troškimų mūsų kunigijos, kuriai daug ką reiktų paiminti savo taktikoje, kad ingijus platesnę intekmę jaunimo tarpe.

Daug atskirų atsitikimų parodo, kad mūsų kunigai užmiršta visus savo puikiai skambančius žodžius, kada tikta jaunimas pasistengia susiorganizuoti be jų pagalbos. Vieną iš tokių atsitikimų, visai neminėdamas ypatų vardų, čia ir pažymėsiu.

Viename iš lietuvių naujokynų susitvėrė jaunimo organizacija — „Lietuvių Jaunimo Ratelis.“ Vietinis kunigas pirmiaus sutiko su jaunimo programa, kuri buvo sutaisyta ant bepartiviškumo pamatu. Paskiaus, prabėgus tulam laikui, to ratelio iniciatoriai tapo viešai apskelbti paslaptingais bedieviais, o ratelis snlygintas su Francijos bei Vilniaus jaun. rateliais. Puiki logika—Francija, Vilnius, o gal dar chiniečiai!... Tas faktas parodo, kad jaunimas tuly kunigų asmenyse turi didelius priešus, kurie, pasitaikius progai, ardo kad ir geriausį sumanymą, nes jis invykdistas ne pagal jų noro.

Žinoma, tokie atsitikimai ne užsmaugs jaunimo pastangų, bet visgi šiek-tiek pakenks. Jaunimas skyla į dvi dali, spėkos maži-nasi, ir iš plačios dirvos pasidar-bavimui lieka tikta siauras ta-kelis, kuriuo labai išpalengvo pri-sieina slinkti.

Angščiau privestais žodžiais nepamau jaunimo kelti prieš ku-nigus, — vien tikta pažymėjau tikrus apsiereiskimus mūsų jau-nimo pastangose.

Galima tvirtai tikėti, kad, syki pradėjus jaunimui darbuotis, su-lauksime gausių vaisių, o visos mūsų priešų pastangos nueis ant nieko. Galop, jeigu tikta jau-nimas pajus ant savo kelio kliu-tis, tai jis stipriais susijungus kru- von ir su tvirtumu bei energija žengs apribuotu keliu. Kar—s.

KAS TAI YRA MILIJARDAS

Jeigu iš milijardo aukso pi-nigų padaryti viela, tai ja galima apjuosti visą žemę. Jeigu žmo-gui duoti nešti po 25 svarus auk-sinių pinigų, tai milijardui neš-ti reiktų 6 tukstančių žmonių, sidabrinų gi pinigų milijardui reiktų 500 tukstančių žmonių. Jei sudėtume vienas ant kito milijarda aukso pinigų, tai būtų stulpas 18 tukstančių sieksnių au-gščio.

Gojuje.

Žaliais, gyvais gaurais apsidė-gę velėna. Keli medžiai visai dar be lapų budami baltavo, kai var-skė, apsidengę žiedais. Krume-liai led-led nedrąsiai iš spurgų leido gyvus, žalius, tarsi jaunų lakunėlių, liežuvėlius-lapelius.

Visa gauta, tarsi kudikis po verksmo, mėgino linksmai šypo-ties. Ramiai šiureno tyras vėja-lis ir glostė minkštą, švelnų žoly-ną. Saulės auksinės srovės tvino ant ežerų, girios ir ant žolynų.

Jurgis, eidamas su Barbe, pa-matė angį.

— O ja! Bėgkim! — nusigan-do Barbė.

— Aš ją paimsiu į rankas.

— Tu iš proto išėjai!

— Tu bijai?

— Ingiltų — turėtum mirti!

— Tu paikšė man!

Barbė žiuri persigandus ir, jei tik anglis pasisuktų bėgt ant šen, tai ji tuoj klyktų.

— Ot, kad tai būtų bonka!

— Taj ką darytum?

— Paimčiau gražiai už galvu-tės, įleisčiau į bonką ir parsine-šęs namo degtine užpilčiau.

— Eikim sau.

— Aš ją nepaliksiu. Ve, kaip gražiai vinguriuoja.

Jurgis pasismankė kepurę ant pakaušio ir eina prie angies.

Barbė bailsus ermyderis.

— Jurguti, Jurguti, Jurgeli!

— Tu tylėk!

— Jurguti! Tik tu neik.

— Imsiu. Aš mačiau teatre mergina tokią didelę angį aplink kaklą apsvyniojusi, o tą buožę bučiavo.

Merga dreba.

— Man tokia mažą pagaut, — tai visai menkas daiktas.

Barbė nutvėrė už skverno Jur-giui ir tarė:

— Jurguti! Kas tau pasidarė?

— Tu mane pykini.

Pasipurtė Jurgis, išstruko ir nubėgo prie angies. Barbė gi visa gerkle sušuko:

— Jurguti, Jurguti! Ar tu pa-siutai?

Angis pribėgo prie puzdros ir pasislėpė. Jurgis susiraukė ir piktai mosavo kumščia ore.

Barbės širdis atsigavo. Nors ašaros iš baimės buvo apšokę, bet ji dabar besijuokdama šaukė:

— Imk, imk, Jurguti! Imk tą kirmėlę!

— Tu imk.

— Ki-ki-ki! — juokėsi merga.

Jurgis išsiėmė popirosą, užsi-degė, —ruko ir žiuri į žemę nu-siminęs.

— Kam palikai? Butum parne-šęs, užpylęs degtine, o susirgus, — koks pūikus vaistas!

— Da pliaški tu pasiputėle!

Paliko angį ir eina taku pro-pruda. Ant vandens pavirsiaus blizga saulės spinduliai, o vande-nyje nardė raudonų, žibančių, kaip auksas, žuvyčių buriai. Su-stojo prie liuto galvos ir iš nas-rų Jurgis atsigėrė vandens.

— Tu nebijai tos kirmėlės! Tai man žmogus! — atsiminė Barbė.

— Tu nieko nesupranti! Su Amerikos kirmėlėmis galima bu-čiuotis.

— Atsimenu Lietuvoje, — tęsė Barbė, — piemenis liepinį kuei-prie buožės prikišo, tai anglis tuoj įleido gylį. Gylys buvo ma-gytį ir pagalys pradėjo tinti.

Jurgis šypsojosi.

— Tau but inkandus ir galas.

— Ką tu butum darįsi, kad aš bučiau kojas papurtes?

— Ar labai?

Barbė pažūrėjo į Jurgį.

— Ar butum ašarose išskalbus

nors vieną skarelę?

— Buč tave visą ašaromis nu-praususi prieš dėjimą į grabą.

Bėeinant Jurgis pamatė ilgą, surudijusią geležinę lazda, pasi-ėmė ir tarė:

— Eisiu drąskyt tą kerą, kur anglis įlindo. Duosiu save inkąst ir žiurėsiu, ar tau manęs bus gaila.

Barbė norėjo už rankos nutvė-rusi sulaikyt, bet Jurgis išstruko ir pasišokinėdamas, palikęs Bar-bę, nuskėtriojo prie angies. Su užsiritusiu geležies galu dras-kė kerą — puzdrą, kuriame pasi-slėpė anglis.

— Eik šen, Barbute! Čia jų beesą daug — snypščia...

— Beprotis! — sušuko toli stovėdama Barbė.

Tik staigu Jurgis šoko į viršų, sušuko, krito ant žemės ir pradė-jo spardyties...

— Jau man ingylė! Ach, tai žmogus! Jų ten daug — suka-pos visą. Pajuos — išpus, kai lieči avily. — šnekėjo sau vie-na Barbė.

Jurgis dripsio ir nė krust...

Barbė pradėjo kulnis nešt mie-sto link, kad duot graboriui ži-ni, kuris palaidotų jos mylimą Jurgį. Buvo vyras nė šio, nė to: gailės da tulą laiką, bet paskui užmirš ir išnylės kitą.

Tečiaus mūsų Jurgiu anglis ne-inkando. Jis, norėdamas patirt, kas tai yra Barbė, parvirto ir pa-sisparė. Išlengva jis pakėlė gal-vą, kad pamatyt, ar verkia iš gailėsčio jo mylimoji Barbė, bet jis pamatė, kad ji leidžiasi namų link. Matydamas tik tokią meilę, jis pašoko nuo velėnos ir kerštingai sukuždėjo:

— Tai nedorėlė!

Da jis patirs vieną dalyką. Gal ji ir myli, bet nežino ką da-ryt ir krepešioja namo. Jis pa-sivys ir pamatys, ar ji apsišaro-juši.

Pasivijo.

Ugi Barbė pikta, susiraukusi, kad drožia, tai drožia namo.

— O tu! Tai tu tokia!

— Žinoma! — atkirto Barbė ir pridūrė: — beždžionė.

— Tu tik taip temyli mane! Nežinojau.

— Tu pats sau galo jieškosi ir nori, kad aš tave mylėčiau.

— Patyriau...

Sitas atsitikimas ant Jurgio padarė nemenką įspudį. Jis iki mirties neužmirš, ko verta mer-gos širdis.

Susėdo jiedu priešais golyną ant suoločio. Iš žemių buvo su-kasta širdis ir čia jau žydi iš šil-tunės persodintos gėlės. Taip jos gražios, kad Barbė nuo jų nieka-da nenorėtų nuleist akių. Jai užėjo mintis, kad nuskint kelis žiedus ir papuošt savo krutinę. Ji atsikėlė ir apsižvalgė.

— Ko dabar staipaisi, — višta!

— Žinai ką!? Aš noriu nu-skint tą raudonąjį su baltu vi-duriuku žiedą ir užsikšt štai čia.

— Tu nori, kad tave suareštuo-tu?

— Kas čia matys?

— Matys, matys!

— Aš eisiu.

— Tave tas žolės žiedas gali daug skaudžiau inkąst, kai mane anglis.

— Tu man šiandien atrodoi lyg biskį paikas.

— Gal but. Užėina, mat, žmo-gui kai-kada negerumas...

Barbė nusiziovavo.

— Tu nesakyk nieko — aš nu-siskinsiu.

— Matai tą lentą?

— Matau.

— Matai raidę S ir per tą S perbrankta palka — \$!

— Matau.

— Matai numerį 5!

— Matau.

— Matai dvi — 00!

— Matau.

— Žinai, ką tas reiškia?

— Na!

— Tas reiškia, kad už užlipi-mą su tavo prakeiktomis kojomis ant tos šventos žolės bausmė pen-kį dolariai.

Barbė pašoko nuo suoločio, už-lipo ant žolės ir atsiliepė:

— Nubausk!

— Laimė, kad niekas nemato.

— O kiek, suskaityk, kiek bu-tų bausmės, jei aš tos širdies visą ta krumą su žiedais, kemb-liais ir saknimis išraučiau!

— Rauk, jei nori per vasarą patupėt kalėjime.

— Tu juk išpirktum mane!?

— Nelabai.

— Na, tai sudieu!

Ji tyčiodamosi padavė Jurgiu ranką ir užlipus ant širdies ap-gniaužė sauja žydintį gėlių kru-mą. Neišrovė, o nutraukė ligi šaknų visas žydinčias žoles ir at-sinesius pas Jurgį tarė:

— Nubausk!

Leid' spėjo ta žodį pasakyt, kaip policistas iš užpakalio capt už rankos.

— Jurguti, Jurguti! Gelbėk!

— Ką aš dabar padarysiu?

— Pasiulyk penkinę — gal paleis.

Jurgis pasiulė pinigų, bet po-lieistas atsisakė priimti.

Barbė verkė.

— Sakiau, Barbute!

— Jurguti! Tu nors parva-žiavęs mane išliuosok.

— Jei bus galima, — atsakė Jurgis.

Policistas veda Barbę prie te-lefono. Merga verkia. Jurgis lydi nusiminęs. Už kelių minu-čių atvažiuo automobilis ir nusivėžė Jurgio mylimąją Bar-boraite.

Atmokėjo lėšas Jurgis už Bar-butės padarytąją blėdį ir parsivėdęs tarė:

— Matai, Barbute! Kai aš anglies ingiltas buvau numiręs, taj tu bėgai nuo manęs, o kai tau atsitiko nelaimė, tai aš tave išgelbėjau.

Barborėlė tyli žemyn savo žy-draimes akutes nuleidus, o Jurgis kuždėjo:

— Kuris nudviejų geresnis?

— Tu, — atsakė Barbė.

— Ar tu greit užmirši šitą atsitikimą? — klausė Jurgis.

— Neužmiršiu visai.

— Kai mane patiks nelaimė, ar bėgsi nuo manęs? — klausė Jur-gis.

— Gelbėsin, — atsakė Barbė.

Jam išrodė, kad tušti tie jos žodžiai.

Barbė jautėsi kalta. Glandėsi jį prie savo mylimojo Jurgio. Jis gi apkabino ir prispaudė ją prie savęs.

Šilburis.

Tev. Myl. Dr-tes reikiamose

- TMD. VIEŠININKŲ ADRESAI:
- Prezidentas — Pranas Butkus, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
  - Sekretorius — J. Žemantauskas, 789 Bank Str., Waterbury, Conn.
  - Išdavininkas — A. J. Povilaika, 804 Bank Str., Waterbury, Conn.
  - Kningininkas — V. Mišeika, 3149 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
  - Literatūris Komitetas: B. K. Balutis, 3252 Halsted Str., Chicago, Ill.
  - J. O. Sirvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
  - J. Gabrys, 41 Bd. Batignolles, Paris, France.
- Waterburyje, Conn., gegužio 26 d. vakare, tapo atidarytas VI-asis TMD. seimas, — Waterburio Liet. Šviesos Dr-jos Kningyne, 881 Bank str.
- Seisija I. Seimą atidarė TMD.

Centro raštininkas J. Žemantauskas. Trumpai pasveikinęs sei-man atvykusius delegatus pasky-rė mandatų priėmėjais: J. Šoliu-ną ir B. K. Balutį. Delegatų bu-vo 29: 1. Kl. Vilkevičius, Brook-lyn, N. Y.; 2. A. Ramanauskas, Brooklyn, N. Y.; 3. J. O. Šir-vydas, Brooklyn, N. Y.; 4. A. Laz-dauskas, Waterbury, Conn.; 5. Pr. Banyš, Waterbury, Conn.; 6. L. Vitkauskas, Waterbury, Conn.; 7. A. Povilaika, Waterbu-ry, Conn.; 8. D. Mažulis, Water-bury, Conn.; 9. Ona Stalioniūtė, Waterbury, Conn.; 10. M. Valuc-kius, Waterbury, Conn.; 11. Tamas Matas, Waterbury, Conn.; 12. J. Sekevičius, Lawrence, Mass.; 13. A. Lazauskas, Baltimore, Md.; 14. A. Šimkunas, Cleveland, O.; 15. B. K. Balutis, Chicago, Ill.; 16. M. Damijonaitis, Chicago, Ill.; 17. M. Valukonis, New Bri-tain, Conn.; 18. A. Mikolauskas, New Britain, Conn.; 19. Stasys Gegužis, Shenandoah, Pa.; 20. J. Skritulskas, New Britain, Conn.; 21. P. Dedynas, Worcester, Mass.; 22. J. Stankevičius, Wilkes Barre, Pa.; 23. J. Uždavinis, Westville, Ill.; 24. A. Ivaškevičius, Boston, Mass.; 25. T. Paukštis, Pittston, Pa.; 26. J. Bendoraitis, 27. Šo-liunas, Waterbury, Conn.; 28. V. K. Račkauskas, New York, N. Y.; 29. A. B. Strimaitis.

Buvo atsiradę tokių delegatų, kurie kuopose užsimokėję, bet pas Centro Sekretorių kningose to nerodo. Nutarta delegatus priimti, tik jie turi užsimokėti seime savo mokestis, o jie turi atsitiimti iš savo kuopos savo mo-kestis.

Seimo vedėjai išrinkta viešu balsavimu: Prezidentu St. Gegu-žis, vice-prezidentu — Mikalau-skas. Sekretorium — J. Šoliunas, jo pagalbininku — J. Sekevi-čius. Užėmus vedėjams savo vie-tas, prezidentas St. Gegužis trum-pai pasveikino delegatus ir pa- kvietė išrinkti reikalingas komi-sijas. Išrinkta:

1) Peržiūrėjimui kningų komi-sijon išrinkta šie: Pr. Banyš, T. Paukštis ir K. Vilkevičius.

2) Presos komitetas: B. K. Ba-lutis, J. O. Sirvydas ir M. Dami-jonaitis. Kuopų įnešimai paves-ta korespondencijų komisijai. To-liaus Centro Sekretorius, J. Že-mantauskas, perskaitė protokolą pereinčio seimo laikyto 1912 m. Brooklyn, N. Y. Pagaliaus jam buvo suteiktą patariamasis bal-sas.

Priėmus protokolą sekė rapor-tų skaitymas:

Pirmiausiai skaityta raportas Centro Pirmininko, Pr. Butkaus. Skundžiasi nėsant Centro Val-dyboj tvarkos; tosios nėsant, net ir su sąnariais esą labai daug įvairių nesuipratimų. Pirminin-ko raportas priimtas, bet podraug paliktas ir tolesniam svarstymui, nes tenai yra keletas svarbių nu-rodymų mūsų Draugijos labui.

Atėjo seiman nuo vietinio dienraščio „Waterbury Republi-can“ reporteris, kuris suėmė vi-sas žinias nuo šio vakaro posė-džio bei svarbesnius faktus apskritai iš visos TMD.

Pagaliaus skaityta raportas Centro Sekretoriaus, J. Žemant-ausko. Priimtas. Smulkmenos šitokios:

1) TMD. turtas (kningos) ap-sergėta nuo ugnies ant \$2,000.

2) Senai paaukauta suvamoji mašina, buvusi Worcester, Mass. kuopos globoje, parduota už \$10.

3) Pereiname seime buvo gy-vuojančių kuopų 85; Iki šiam sei-mui susitvėrė 19 kuopų, ir tiek-pat kuopų išnyko. Liko vėl 85.

4) Pilnai užsimokėjusių narių yra 939; skolingų už 1914 m. —

1,024; viso — 1,963. Nuo perei-tojo iki šiam seimų naujų narių įsirašė 639.

Sekretorius išveda nuomonę, kad nukritimas narių paeina nuo reto leidinėjimo TMD. raštų.

Raportas Centralio Išdavininko A. J. Povilaikos. Priimta. Išdas pagal šio raportu maždaug šitai stovi:

Nuo V seimo iki 1 balandžio, 1914, inplaukė 2,989,80. Išmokė-ta — \$2,357.59. Lieka bėgan-tiems reikalams su likusiais nuo pirmojo meto — \$1,346.57. Be to yra geležiniame kapitale \$1,075.-81. Viso turto TMD. (pinigais) iki balandžio 1, 1914 — \$2,422.38.

Seisija II. Gegužio 28 d. vaka-re sesija atidarė pirmsėdis S. Gegužis. Persaukus delegatus skaityta protokolais iš pereinčio sei-mo, Brooklyn, N. Y. Protokolas užtvirtinta.

Imta kuopų nauji įnešimai.

1. Įnešimas: išleisti kas metas nors vieną kokią kningą ir iš-dalinti nariaus, nes tankesius raš-tų dalinimas daugina narius ir visą Draugiją palaiko ant jos principų. Nutarta: išleisti nors vieną veikalą ant metų. Jeigu butų spausdinama nors keli to-mai vieno rašytojo, vienok pir-mutinieji tomai butų spausdina-mi žėdnas atskirai ir išdalinami kaip galint auksčiau, nelaukiant atspausdinimo sekantių tomų.

2. Išleisti šerno ankstyvesnius raštus. Pavesta Lit. Komitetui.

3. Išleisti Dionizo Poškos raš-tus. Pavesta Lit. Komitetui.

4. Kad TMD. išleistų M. Pe-trausko muzikališkus raštus. Tas klausimas atidėta nesvaršius, nes ši Draugija neužišima lei-dimu muzikališkų vekalų.

5. Kad leisti TMD. raštus A-merikoje ir butų duota pirmeny-bė, jei spausdina ant lygių išly-gų su kitomis spaustuvėmis. Pri-imta.

6. Kad TMD. Lit. Komit. pa-rupintų eilę tinkamų paskaitų ir jas duotų kuopoms perskaityti. Pavesta Lit. Komitetui parengti su atlyginimu busiančių lėšų.

7. Reikalauja išrinkti komi-siją suskaitymui, kiek yra TMD. kningų. Pavesta Centro Valdy-bai.

8. Pagarsint kasmetas visos Dr-jos apyskaitą. Pasiaiškino, kad tas yra nurodoma ir TMD. kon-stitucijoje. Jei tas ikišiol buvo negarsinta tam tikrai, tai del to, kad tokia apyskaita buna paduo-dama viršininkų raportuose po seimų. Nutarta: pagarsinti sy-kį ant metų.

9. Išleisti TMD. katalogas, ku-riam rankraštis jau senai yra pa-rengtas C. V. rankose. Nutarta.

10. Kalbama apie įvedimą vi-suotinojo balsavimo, — bent iš-rinkimui C. Vald. Pasirodo, kad tam reikalinga permaintyti tam ti kras konstitucijos paragrafas. Tas galima butų padaryti tik ta-da, jei 2/3 seimo

# OSKAR WILDE. GRANATŲ PAVESYJE. PASAKOS.

Išvertė  
KAZYS PUIDA.

Jiems savo darbą pabaigus, pirkliai išdėstė nepaprastas prekes: vaškuotas drobes iš Aigipto, išpieštas drobes iš Efiopijos, purpurines putas iš Tiro, melsvas langų užkabas iš Sidono, indus iš deginto molio. Nuo namų stogo visas moterų pulkas žiūrėjo į nūs. Viena jų buvo auksuota kauke priešidengus.

Pirmą dieną atėjo vaidilos ir apsima- nė su mumis prekėmis, ant rytojaus atėjo didikai, o trečią — amatinkai ir vergai. Toksai esti pasielgimo paprotis su pirkliais, kol tie vieši jų mieste.

Mes išbuvome tenai ligi kitos Mėnulio atmainos. Mėnuliui menkyn eiti pradėjus, man pasidarė nuobodu. Pradėjau vaikščioti miesto gatvėmis ir patekau to miesto dievybės sodnan. Gelsvais rubais vaidilos tylėdami vaikščioji po žaliuojantį sodną. Ant juodo marmuro pamato stovėjo rausvai-raudonas namas, kuriame dievas gyvena. Namo durys buvo auksuotu laku padengtos ir išpuoštos dubiais povų ir jaučių paveikslais iš poliruoto aukso. Stogas buvo šviesiai-žaliu farforu padengtas, briaunos apkabintos mažais varpeliais. Kuomet balti karveliai lėkdavo pro šalį, jie palytėdavo sparnais varpelius ir priversdavo juos skambėti.

Priešais šventyklą buvo skaidraus vandens baseinas, dryžų oniksų išklotas. Atsiguliu šale jo ir išblyškusiais savo pirštais palytėjau plačius lapus. Vienas vaidilų priėjo prie manės ir atsistojo iš užpakalio. Ant kojų turėjo sandales: viena minkštos gyvatės uodos, kita iš paukščių plunksnų. Ant galvos buvo juoda milinė mitra, sidabro pusiaumėnuliai papuosta. Septyni geltoni pusiaumėnuliai buvo išausti juo rubuose, o susiraite jo plaukai buvo surma nudažyti.

Netrukus jis prakalbėjo manin: ir užklausė, ko aš norinti.

Pasiskaičiau norinti dievybės pamatyti. — Dievybė medžioja, — tarė vaidila, indoniam žiūrėdamas manin savo šnairio- mis akimis.

— Pasakyk man, kuriame miške, ir aš eisiu tenais, — atsakiau.

Vaidila paglostė ploną savo apsiaustą ilgais nusmailintais nagais.

— Dievybė miega, — sumurmėjo jis.

— Pasakyk man, kurioje vietoje, ir aš budėsiu prie jos, — atsakiau.

— Dievybė valgo, — sušuko jis.

— Jei vynas, gersiu su ja; jei kartus — gersiu taip pat drauge, — atsiliečiau.

Vaidila palenkė savo galvą mustebės ir, pakėlęs mant už rankų, įvedė šventyk- lon.

Ir pamačiau pirmąjame kambaryje stovylą, sėdinčią ant sosto iš jašmos, iš- marginto dideliais rytų žemėnugais. Stovyla buvo išpjaustyta iš juodmedžio ir ly- gaus didumo su žmogum. Kaktose buvo įstatytas rubinas ir tiršti taukai varvėjo nuo galvos ant šonų. Kojos buvo raudon- nos nuo kraujo ką-tik nudurto ėriuko, šo- nai apjuosti vario diržu, kurin buvo įsta- tyta septyni berilai.

Ir tariau vaidilai:

— Tai yra dievybė?

— Ir jis atsakė:

— Taip, tai dievybė.

— Parodyk man dievą, — sušukau, — o ne, tai užmušiu tave. — Ir aš palytėjau jo ranką ir ji nudžiuvo.

Vaidila pradėjo maldauti mane.

— Tegul mano valdovas išgydo savo tarną, tuomet parodysiu jam dievą.

Papučiau savo kvapo ant jo rankos ir ji atsigavo. Vaidila suvirpėjo ir nuve- dė mane kitan kambarin. Pamačiau stovy- lą ant nefrito papėdės, dideliais izumru- dais apkarstyta. Stovyla buvo iš dramb- liakaulio ir du kartu didesnė už žmogų. Jo veidą puošė chrizolitas, krutinė nutep- ta mira ir cinamonu, vienoje rankoje laikė kreivą skiptrą iš nefrito, kitoje apvalų krištalą. Apsiaėgęs buvo vario korpėmis. Stora jo kaklą apjuosė grandinis iš se- lenitų.

Paklausiau vaidilos:

— Tai yra dievybė?

Jis atsakė man:

— Taip, tai yra dievybė.

— Parodyk man dievą, — sušukau, — o ne, tai užmušiu tave. — Palytėjau jo akis ir jis apjako.

Vaidila pradėjo maldauti mane, tary- damas:

— Tegul mano valdovas išgydo savo tarną, tuomet parodysiu jam dievą.

Papučiau savo kvapo į jo akis ir jis praregėjo. Vaidila vėl suvirpėjo ir invėdė mane trečian kambarin. Ir kas-gi! Ten nebuvo nė Dievo, nė, apskritai imant, ko- kios stovylos, tiktai apvalas metalinis veid- rodis, ant akmens aukuro pastatytas.

Ir tariau vaidilai:

— Kur dievybė?

Jis atsakė man:

— Nėra jokios dievybės, išskyrus tą veidrodį, kurį čia matai, nes tai Išminties veidrodis. Jame atsispindi visi daiktai, danguje ar ant žemės esą, išskyrus veidą to, kuris jin žiuri. Daug yra kitokių veid- rodių, bet anie veidrodžiai tai — Asmenės Nuomonės veidrodžiai. Tiktai šis vienas veidrodis — Išminties Veidrodis. Ir tie, kurie jį turi, žino viską ir nieko nuo jų negalima paslėpti. Neturi-gi to veidro- džio, neturi Išminties. Tas veidrodis ir yra dievybė ir mes gerbiame jį. — Aš pažiu- rėjau veidrodin, ir buvo ištiesų taip, kaip vaidila sakė.

Ir aš nepaprastą padariau dalyką, bet tas nesvarbu: dauboje, iš viso vienos dienos kelio atstumė nuo šičia, paslėpiau Išmin- ties Veidrodį. Leisk man ineiti tavin ir buti tavo tarnu, ir tu busi išmintingiausias už visus galyočius ir Išmintis bus tavo. Leisk man ineiti tavin ir nebus išmintin- gesnio už tave.

Bet Jaunas Žvejas nusijuokė.

— Meilė geresnė už Išmintį, — sušu- ko jis, — o Mažoji Undinė myli mane.

— Ne, nieko nėra gertsnio už Išmintį, — atsakė siela.

— Meilė geresnė, — atsakė Jaunas Žvejas ir pasinėrė gėlmėn... Siela-gi rau- dodama nuėjo pelkėmis.

\*\*\*

Dar vieniems metams praslinkus, sie- la atėjo pajurin ir pasišaukė Žveją. Jis išplaukė iš gėlmų ir tarė jon:

— Kam šauki tu mane?

Siela atsakė:

— Eik artyn, kad aš galėčiau pasikal- bėti su tavim: aš mačiau nepaprastus da- lykus.

Jis prisitartino, atsigulė ant smėlio ir, varėmęs galvą ranka, klausė.

— Palikus tave, nusikreipiau į pietus ir nukeliau. Iš pietų visi turtai ateina. Šešias dienas ėjau keliu, Aštero miestan vedančiu: ėjau raudonais, dulkėtais keliais, kuriais piligrimai vaikščioja. Septyntos dienos rytą pakėliau akis ir ką-gi... Mies- tas gulėjo po mano kojų. Jis visas guli dauboje. Tame vieste devyneri vartai ir prieš kiekvienam vartus stovi arklys, kuris žvengia, kuomet beduinai nusileidžia nuo kalnų. Sienos aptrauktos variu, sargybi- nių bokštai ant sienų padengti einku. Kiekviename bokšte stovi šaulys saidoku rankoje. Saulei tekant jie leidžia po strė- lą gongan, o saulei leidžianties pučia ragan.

Man miestan ineiti panorėjus, sargy- biniai sulaikė mane ir užklausė, kas aš esanti. Atsakiau dervišu esanti ir einanti Mekon, kur laikoma žaliųjų čarda, ant ku- rios Korano žodžiai angelų rankomis si- dabrinėmis raidėmis išsiūti. Sargybiniai mustebė ir paprašė ineiti.

Viduryje miestas panašus į prekyvietę. Ak, kad tu butum buvęs su manim! Sker- sai siaurų gatvių pratiesti linksmučiai po- vieriniai žibintuvai, lyg didelės plaštakės. Kada vėjas pučia per stogus, žibintuvai sinbuoja ir išsipučia, yt muilo burbulai. Pirkliai sėdi prie savo sankrovų ant šilki- nių kilimų. Jų juodos barzdos tiesios, žal- mos nubarstytos aukso žibučiais: ilgi pjaustyti persikų branduoliai ir gintaro noteriukai slysta per jų šaltus pirštus. Kai kurie jų parduoda galbaną, nardą ir nepaprastus kvapylas nuo Indijos jūros stalų, tirštus raudonųjų rožių taukus, my- rą ir smulkučius nusmailintus gvaizdikus.

(T. b.)

## MOTERYSTĖS IR ŠEIMYNOS ATSIRADIMAS.

(Užbaiga.)

Lygiai taip ir pas mus vartojamas žodis „dė- dė“, nors jis tankiai visai nereikia dėdės gim- nystės — jei tik vyresnis žmogus, tai jau ir dėdė. Pas rusus gi „batiška“ ar „matuška“ irgi varto- jama gana tankiai.

Antrasis faktas, tai yra kuopos moterystė, kuomet keli vyrai veda kelias pačias, irgi pasirodo esąs menku argumentu. Bet kaip išaiškint jos atsiradimą, jei nepripažinti, kad pačioje pradžioje buvo agamija? Kad šita suprast, reikia pirmiau susipažint dar su dviem šeimynos formomis: poli- ginija ir poliandrija.

Poliginija — tai tokia šeimynos forma, kuomet vyras turi keletą pačių. Ši forma dar ir šiandien yra gana išsiplatinus pas mogometonus ir pas daugelį stabmeldiškių tautų Afrikoje ir kitose ša- llyse. Poliginija atsirado tik delei to, kad vyras galėtų geriau ir pilniau užganėdinti savo lytiškus pageidimus. Ji atsirado tada, kuomet jau žmonės suprato, kas tai yra nuosavybė, ir kuomet jau vy- ras turėjo valdžią ant moteris. Pas barbarus pati- juk buvo daiktų, kurį vyras galėdavo kam kitam paskolint ar atiduot. Pati — tai turtas; ir šiandien tik turtingi mogometonai turi po kelias pa- čias, kuomet beturčiai užsiganėdina tik viena pa- čia, tai yra beturčiai gyvena monogamiškai.

Visai kas kita poliandrija. Poliandrija — tai tokia šeimynos forma, kuomet viena moteris turi kelis vyrus. Ji išsiplatinus tokiose šalyse, kur moterų daug mažiau, negu vyrų. O moterų ten todėl mažiau, kad ten yra barbariškas paprotis tik- kų gimusias mergaites nužudyti. Poliandrija išsi- platinusi Polinezijoje, pas tulas tautas Indijoje bei Australijoje. Vienas iš pirmutinių tų kraštų tyri- nėtojų, anglas Ellis, išskaitliavo, kad tulose vietoje radosi ant šešių vyrų tik viena moteris. Supranta- ma, kad prie tokių aplinkybių turėjo įvykt poliandrija, kuomet tik keli vyrai su vargu ingaudavo nors vieną abelną pačią.

Čia gal ne vienas paklaust, kodel daugiausiai žudomos mergaitės, o ne vaikinai. Suprantama, laukiniai žmonės tulose vietoje turi vest gana aš- trią kovą už gyvenimą, todėl užauginimas kudikio jiems labai brangiai atsieina; pasitaiko dar ir taip, kad jie nenori dėt truso kudikių išauklėjimui. Vaikinai skaitomi brangesniais už mergaites todėl, kad vyrai brangiau apiprekiuojama už moteris. Mat, vyrai išnašeni, jie kovoja su priešais, jie guodojami labiau kaip draugai žaislėse, pagaliaus — jie greičiau pradeda pelytis patį sau duoną. Ta vyrų brangesnė kaina atsiliepa jau ir ant ku- dikių vyriškosios lyties.

Nors priežastis, kurios išaukia poliandrija, visai kitokios už tas priežastis, kurios išaukia po- liginija, tačiau poliandrija nėra diametriškai priešinga poliginijai, nors tas paviršutiniai žiurint taip išrodo. Poliandrija gali gyvuot gret poligini- jos, kas ištikrųjų tulose vietoje ir yra. Plačiau į tai įsigilinus galime pastebėti, kad tos dvi formos gali net susiliet į viena, tai yra į kuopos moterystę, kur ištikrųjų kiekviena moteris turi kelis vyrus. O kiekvienas vyras — kelias pačias. Ir ištikrųjų, jei pasižiūrėt į australiečius, mes patėmysime, kad kiekvienas iš jų stengiasi turēt kuodangiausiai pa- čią. Iš kitos pusės, moterų tiek negema, kad už- tektų kiekvienam vyrui po kelias. Todėl australie- tis, besistengdamas prie poliginijos, išaukia po- liandrija, kuri viena su kita ir susilieja. Ir delei to tai pietinėje Australijoje labai yra išsiplatinusi kuopos moterystė, kur kiekvienas vyras turi vieną ir kelias vyriausias pačias ir keletą mažųjų pačių. Šios mažosios pačios būva vyriausiomis pačiomis kitų vyrų, taip lygiai, kaip jo vyriausios pačios gali but mažosiomis pačiomis kitų vyrų. Kuopos mote- rystė įvyksta taip pat ir laike karių, kuomet užka- riantojams tenka užkariantų pačios ir dukters.

Poliginija daugiausiai išsiplatinus ten, kur gerai suprantama, kas tai yra privatiškoji nuosa- vėybė, ir kur galima pačias pirkt. Bet visur — ar tai poliginijoje, ar tai kuopos moterystėje — viena pati skaitosi vyriausia, arba kaip pas mogometonus „favorite“, o tas jau reikiia, kad poliginija ir po- liandrija ar kuopos moterystė remiasi ant mono- gamijos.

Poliginija ar poliandrija išsivystė iš monoga- mijos todėl, kad, kaip jau sakėme, kiekvienas vy- riškas daugpatystėje pilniau užganėdina savo lyti- škus pageidimus, o iš kitos pusės moterų stoka pri- verčia kelis vyrus naudoties viena moterimi. Ži- liausioje senovėje vyras turėdavo sau pačią iš kur- nors pasivogt (čia reikia prisimint dabartinės svod- binės ceremonijos) ir pagalbon kviesdavo savo draugus. Tie draugai už patarnavimą ingaudavo šokias-tokias teises ant pavogtosios moteris ir atsitikime puikiai atspindi lietuviškas priežodis: daugiausiai laikinai jaja pasinaudodavo. Šiare

„Pirmoji naktis piršliui“. Tas vyras vėliau taip pat patarnaudavo savo draugams, padėdamas jiems in- gyt pačias ir laikinai pasinaudodavo anomia. Skaitytojai jau ir patį dasiprotėja, kad tokia for- ma jau yra kuopos moterystės forma. Bet budave dar ir kitaip. Surandame, kad pas tulas šeimynas buvo paprotis, pagal kurį laikinai naudodavosi mo- terimi visi šeimynos vyrai. Draugiausia tai buda- vo tada, kuomet moteris iš vienos šeimynos ištėkė- davo už vyro, iš kitos (ekzogamija) — tas reikiia, kad vyro gentis priimdavo savo tarpan naujų as- menų. Tie patįs motyvai skamba ir viduramžių tei- sėje „Jus primae noctis“ (pirmosios nakties tei- sė). Skirtumas čia tik tame, kad šeimynos vietą užimdavo feodalias.

Jei jau poliginija, poliandrija ar kuopos mote- rystė parodo, kad tos formos galų-gale remiasi ant monogamijos, iš kurios vėliau ir išsivystė matriar- chatas, tai jau jokiu budu negalima prileisti, kad pradėjo žmogus gyveno agamijoje, arba neturėjo jokios moterystės, o vien tik lytiškus užsiganėdini- mus. Senovėje vyrai daugiausiai gyveno atskirai nuo moterų, tik retkarčiais su jomis suėdavo per tam tikras iškilmes; vaikai gi gyveno moterų draugijoje. Delei šito motinos ingavo ant vaikų labai didelę intekmę ir jos užviešpatavo, arba, ki- taip tariant, tokiu budu išsivystė matriarchatas. Bet kaip tik žmogus kultūriškai paklija augščiau, kuomet atsiranda supratimas apie privatiškos nuo- savybės reikšmę, tuomet vyras pačią ir vaikus pa- ima savo nuosavybėn; — matriarchatas griuva, o jo vietą užima vyro bei tėvo viešpatavimas arba patriarchatas.

Augščiau tapo privestos nuomonės vienos ir ki- tos pusės. Pirmieji tvirtinimai butent, kad pir- mieji žmonės gyveno agamijoje, turi gana svarbius argumentus, bet antrieji tvirtinimai, butent, kad pirmieji žmonės gyveno monogamiškai, o paskui sekė matriarchatas, patriarchatas, poligamija ir ant galo vėl monogamija, taip pat turi dar tvirtė- nius argumentus. Katroje gi pusėje yra teisybė?

Šį klausimą labai sunku būtų išrišti, jei nebutų atrasti pirmieji žmonės. Pirmaisiais žmonėmis šiame atvejyje vadinu tokius, kurie žemiausiai sto- vi kulturoje už visus kitus žmones. Prie tokių žmonių reikia priskaityt Malakos pussalio tautes Semang' ir Senoi, laukinius vėdiečius ant Ceilono salos, negritosus ant Filipinų salų ir išdalies bu- mēnus Afrikoje. Tai gana daug tautelių, atskirtų jurėmis ir žemės platybėmis, vienok jos stovi beveik ant vienodo laipsnio kultūros, kuri beveik rubežiuo- jasi su žemiausiu laipsniu galimos žmogaus kulta- ros, žemiau kurios jau žmogus nebe žmogus, o tik gyvunas-žindžius. Jie neturi nieko daugiau, kaip tik šaunamąjį lanką ir jau moka sukurt ugnį. Jie neturi nė drabužių, nė molinių indų, nė jokių kitų įrankių, išskiriant tuos, kuriuos patį ganta paga- mina. Svarbiausia mums tas, kad šios tautelės il- gus amžius gyveno labai nuošaliai, neturėjo jokių susinešimų su aplinkiniais žmonėmis, nuo kurių ga- lėjo perimt tulus papročius ir gyvenimo formas.

Ir pas šias tautes randame, kad žmonės gy- vena monogamijoje, priegtam, — dar šeimyna turi net darbo pasidalinimą: kuomet vyras medžioja, — jo moteris renka šakneles, laukinius vaisius ar net kepa mėsa. „Jei kokis drąsnolis bando sugriaut to- kią šeimyną, gali tikėtis, kad jis žus nuo vyro pa- leisto iš-uz krumo akmens ar vilycios. Čia ne- keršija visa šeimyna, bet tik vienas nuskrįstusias, o tas jau parodo, kad atskiras asmuo nieko neturi prie šeimynų. Bet ir čia jau galima tulose vietoje patėmyt diegus poliginijos ar poliandrijos, kur su- sigyvena kartu keletas artimiausių šeimynų ar šaip- giminaičių. Tiktai bušmenai tankiaį prisilaiko po- liginijos, kuri čia perėjo nuo aplink jų gyvenančių tautų: gotentotų, bantų ir kitų.

Taigi, peržiūrėję visus argumentus tų karštų ginčų ir prisžiūrėję į šius mažiausius kultūriškus žmones, jau lengvai galime išvest, kad žiliausioje senovėje, taip vadinamieji pirmieji žmonės gyve- no ne agamijoje, ne poligimijoje, bet monogamijo- je, tai yra porose, ir tą turbut pasiėmė nuo aug- tesniųjų gyvulių.

P. Norkus.

### TEISMAS.

Teisėjas teisės įkvėptas,  
Sėdėdams soste iš akmens,  
Pats šaltas, kaip koks marmoras,  
Nepaiso ant asmens.

Po kairėi stovi motina  
Su kudikėliu prie kruties,  
Tečiau grandžioji aimana  
Teisėjo nepalies.

Svarstuvias jojo akyse  
Ir dešimtis prisakymų:  
Jis vadovaujas vien teise —  
Be meilės, be bausmų.

M. Gurtaitis  
(Iš „Draugijos“.)









**LIETUVIS DAKTARAS**  
**J. W. ZIGMONTA**  
VALANDOS: 8-10:30 ryte  
2-4:00 po pietų  
6-8 vakare  
185 So. Washington St.  
WILKES BARRE, PA.

VISIEMS ARTISTAMS IR TEATRININKAMS  
REIKIA SKAIITYTI IR REMTI  
**VEIDRODIS**  
Mėnesinis iliustruotas žurnalas Pašvęstas Teatro ir Scenos Reikalams.  
KAINA METAMS:  
Amerikoje - \$2.00. Užsienyje - \$3.00.  
Pavienis numeris - 20c.  
„Veidrodis“ yra puiki knyga dėl pagražinimo kambario kiekvieno artisto.  
Reikalaukite vieno numerio pažūrėjimui prisigūdami 20c krasąženkliais šiuo adresu:  
„VEIDRODIS“  
1671 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

**PADĖKITE STATYTI**  
**TAUTOS NAMUS VILNIUJE**  
Lukas priima mūsų redakciją, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:  
**LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA**  
(Lietovskoje Naujoje Obsčestvo),  
Lydos gatvė, 7, Vilnius.  
Russia-Lithuania.

**PUIKI DOVANA**  
KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ka reiki daryti apstrigus, taip pat ir kur greit išsigydyti, lygtai ta knyga



„DAKTARAS“ perodo, kaip nuo ligų apsaugoti.

Puikusia ir smagiausia lietuviams užėiga pas  
**Jokuba Kancieriu**  
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vyrai, Elius ir Havanos Cigarai.  
Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys kitur nepamirškite šios puikios vietos.  
**253 Wythe Ave.**  
Kampas North 1-st Str.  
BROOKLYN, N. Y.



**GERIAUSI**  
IMPORTUOTI IR VIETINIAI  
**VYNAI, ARIELKA**  
**IR KONIAKAI**  
už žemas kainas. Pas  
**H. H. REINERS,**  
175-197 STAGG STREET,  
Arti Graham Ave., Brooklyn, N. Y.  
Reikalaukit per laiškus ar ypatingai

**KONCERTAI**  
**LIETUVIŠKOS MUZIKOS**  
**KONSERVATORIJA**  
Newark, N. J. Lietuviška Svetainė  
13 Birželio, 8:30 vak.  
Brooklyn, N. Y. Plaza Hall  
27 Birželio, 8:30 vak.  
Waterbury, Conn.  
Tautiška svetainė  
5 Liepos, 3:30.  
Tiketai: 25c ir 35c.  
**M. PETRAUSKAS.**

Tarptautiškoji Akušerių  
**MOKYKLA.**

Moteris, norindama išmokti akušerystą, dabar tu legalią mokyklą Skantone, Pa. Mokslo pradžios 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalyje.  
Institui mokyklon gali moteris, turinčios nemažiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokosi \$100.00.  
Mokyklon Lietuvos prima „The International College of Midwifery“  
**DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.**  
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telefonas: 6426-J—Market.  
**Daktaras**  
**JONAS J. KASKIAUČIUS**  
VALANDOS: 8-11 ryte,  
1-3 po pietų,  
7-9 vak.  
Seredomis 8-11 ryte.  
152 Polk Str., prie Ferry Str.  
NEWARK, N. J.

**NOTARIJUS**  
(REJENTAS)  
**JUOZAS O. ŠIRVYDAS.**  
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.  
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Dviternostis, pirkimo bičas, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

**NUSIPIRKITE**  
Tikrą atsparausią Naują Eilių  
Kningą  
**„LAIKO AIDAI“**  
pas C. M. LUKOŠIŲ  
„Laiko Aidai“ 112 puslapių 8x5 1/2 col.  
Kaina 50c.  
Visi mėnesinio laikraščio „Aidai“, numeriai vertės \$1.10. Tas visas kningas vertės \$1.60. galima gauti už \$1.00.  
pas C. M. LUKOŠIŲ  
6 John str., Waterbury, Conn.  
Reikalaujame agentų.

**FARMOS! FARMOS!**  
Tuji ant pardavimo visokių farmų gatavus su ariamais laukais, su sodais ir būdinkais prastais ir labai gerais; mažų ir didelių farmų; žemės lygios su molis ir su juodžemiu ir mišyotos su smėliu. Turis daug geros mišyotos žemės parduoti neišdirbtos su kelmais ir su medžiais ir plikų laukų parduodu visokio didumo plotais; visos arti miestų ir geležinkelio. Didžiausia Lietuvių kolonija, kuri randasi Michigano valstijoje, kur jau yra 215 lietuvių fermerių, tarpe jų ir tas žemes turis parduoti. Parduodu akcijų po \$9.00 ir brangian ant lengviausių išmokėjimų. Atvažiuokit tuoj, ir kaip pribusite į Peacock, tai telefonokite man ant farmos, o aš gavęs žinią, kad pribuvoite, pribusiu su automobiliu ir apvažiuosiu po tas farmas, iš kurių sau tinkamiausią išsirinksite. Rašykite tuoj, o gausite kningutę apie prekes ir viso krašto aprašymą ir mapą dovanai.  
Adresas: (IX-30-13)  
Anton Kiedis,  
Peacock, Lake County, Michigan.

**NAUJAS SAVAITINIS LAIKRASTIS**  
**„ATEITIS“**  
skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visų žmonių geresnes ateities viltum yra jaunimas, užtat ir turi rūpėti kiekvienam jaunimo pažangumas ir apšvieta.  
„ATEITIS“ yra bepartviškas jaunimo laikraštis ir bepartviškai tarnaus kultūriškėm jaunimo reikalams, ir rupinsis, kiek išgalint, švietimu mūsų jaunimo.  
„ATEITIS“ gvildena ir kitokių gyvenimo klausimus.  
„ATEITIS“ išleidinėja nuo Naujų Metų kooperativiška bendrovė „Ateitis“ įkorporuota ant \$25,000 sulig Massachusetts vaistijos tiesų reikalavimu.  
„ATEITYJE“ telpa kodaužiausią žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikimą.  
„ATEITYJE“ telpa daugybė ir kitokių žinių ir žinių iš viso pasaulio.  
„ATEITIS“ yra s(aštuonių) puslapių didumo ir prekuiuoja tikrai \$1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užružeines viešpatijas, \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.  
„ATEITIS“ antrašas sekantis:  
**„ATEITIS“**  
**366 W. Broadway, So. Boston, Mass.**  
(Kas prisigū savo antrašą, tai gaus vieną numerį pažūrėjimui dykai)

**DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖS ĮSTAIGA**  
**„VILIJOS“ BENDROVĖ**  
turi Vilniuje ukio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius 1 aukso ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, kviečia Amerikos Lietuvius prisidėti šėrais (pajais).  
Kreipties: **VILNIUS, Poltavos g-vė 55,**  
**„VILIJOS“ Bendrovė.**

Telephone 2427 Greenpoint  
**VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA**  
**—AGENTURA—**  
**Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigūs.**  
Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsaugot nuo apgavysčių.  
Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreipties prie mūsų, o busit kuogeriančia aprūpinti visame.  
Offiso valandos:  
šėikiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.  
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.  
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)  
**PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.**  
Siunciname pinigūs į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.  
Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.  
Parduodam Tikietus ant geležinkelio į pietines ir vakarines valstijas.  
**„VIENYBE LIETUVNINKŲ“**  
Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Iškurtas 1886 metu.  
Išėina kas Seređa. Užsirašaut „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekuiuoja į metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užružeinose prekuiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.  
Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškam rašyti ir kitokių spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.  
**DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.**  
Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spandos, kaip svietiškas teip ir usaldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.  
**J. J. Paukštis & Co.**  
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

**Lietuvių Bankas Vilniuje**  
vardu  
Trečioji Vilniaus, Savitarpio Kredito Draugija.  
Bankas valdžios patvirtintas ir kontroliuojamas.  
Broliai Amerikiečiai! Dekite pinigūs ant procentų: Bankas moka nuo 4 iki 6 rub. procentų (Žiur. Vien. Liet. N. 7).  
Rašykites į Banko narius: nario moketis nuo 20 rb. iki 1,000 rb.  
Siųskite pinigūs į Lietuvą per Lietuvių Banką Vilniuje;  
Bankas pinigūs priduos pagal adresą:  
Pinigūs siųskit pašta arba per Bankus. Adresas:  
Russia, Vilnius, Georgievski prospekt, 19,  
Tretyje Vilenskoje Obsčestro Vzašnago Kredita. **VALDYBA.**

**Atminkite**  
ŠITĄ PAKELĮ?  
Jeigu neatsargus esate, tai tankiai gaunate netikrą  
**PAIN-EXPELLER**  
kuris yra panašus, bet netikras. Reikalaukite su Inkaru (Anchor) ir vardu RICTER, po 25 ir 50 ct. pas visus teisingus aptiekorius.  
**F. AD. RICHTER & CO.,**  
74-80 Washington St., New York, N. Y.

**Gera proga visiem**  
Užikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje gausite gauti, laikrodžių, laikrodžių, žiedų, spilkų, košikų, kompasų, kryžikučių, gramofonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smulkų, klarnetų, triubių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gery britų visokio skyriaus, Maldaknių, visokių gražių popierių liškams rašyti (gramatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daikų. Taipgi monų kniukas, kur galima iš jos padaryti visokias mandrytes. Taipgi visokių kazryių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalitus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikau, smuikas, klarnetus, trubas, pianus, vargonus ir kitus visokius auščiaur minėtus daiktus. Ak svarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordilus išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:  
**J. GIRDES 103 Grand Str., Brooklyn, N. Y.**

**SVEIKATA BRANGLIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!**  
Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!  
Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvoja Vienatinė ir Didžiaus / ETUVIŠKA APTEIKA **PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.  
**LIETUVIŠKA APTEIKA** savo ligų metų pritrirumu išrado daugybę speciališkių gyduolių, sutaisytų iš svižiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tame kitų antiekos sandelyje sukrautos ir gausiamos svančios gyduolės:  
Kraujo Valytojas.....\$1.00 Nuo galvos skaudėjimo.....10c ir 25c  
Gyvasčio Balsamas.....7c Nuo kojų nuospandų.....10c ir 25c  
Nervų Sėklas.....50c ir 1.00 Nuo dantų gelimo.....10c  
Vaisių Jis Vilnių.....50c ir 1.00 Nuo peršalimo.....25c  
Kraujis stipintojas.....50c Plaukų stipintojas.....25c ir 50c  
Nuo koūlio.....25c ir 50c Linimentas arba Expelleris.....25c  
Nuo perkiės skaudėjimo 25c. 50c Nuo plaukų žilumo.....50c  
Skaūris prokos.....10c ir 1.00 Nuo Reumatizmo.....50c ir 1.00  
Fenikos del kepenų.....25c Nuo lytiškų ligų.....50c ir 1.00  
Del svarymo soliterio.....5.00 Nuo kirmėlių.....25c  
Staklių naikintojas.....1.10 Nuo dusulio.....25c  
Antiseptiškas muilas.....25c Nuo kirmėlių.....25c  
Anatrinasis plovimuisi.....25c Antiseptiška muotis.....25c  
Nuo kojų prakaitavimo.....25c Nuo viduriavimo.....25c  
Gydanti muotis.....50c Nuo skaudėjimo.....10c ir 25c  
Antiseptiškas muilas.....25c Prokos del dantu.....25c  
Gumbė lasai.....50c ir 1.00 Karpių naikintojas.....10c  
Speciališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c  
Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolis, kankis ir t. t., teikiatik yra žinomos ir žmonių vartojamos.  
Reikalaukite prisintumo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais  
Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.  
Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilykdydami į **Lietuvišką Aptieką.**  
**VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,**  
229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės **Brooklyn, N. Y.**

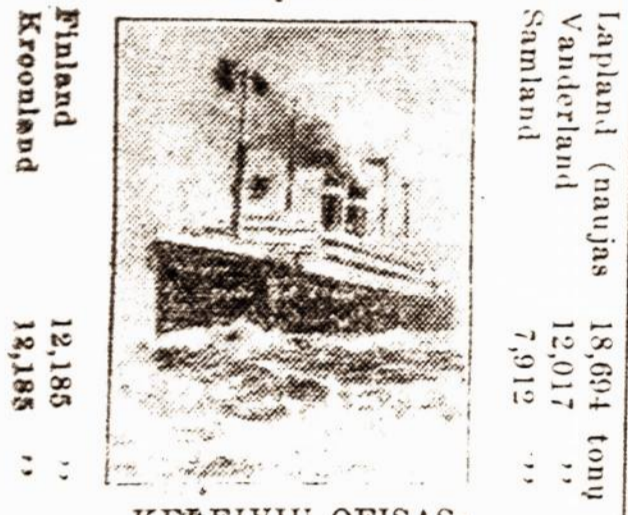
Rusija Vienatinė tiesi linija Rusija tarp Amerika ir Kanada



Greičiausi Geriausi, Didžiausi Driėriubiniai keleivių garlaiviai tarp Liepojaus-Libavos ir New Yorko, ir iš New Yorko į Rotterdam ir Liepoją-Libavą. Vidutinės kainos. Kreipkitės pas A. E. JOHNSON & Co. Gen. Pass. Ag. 37 Broadway, New York.

RED STAR LINE

Laivai išplaukia nuo Pier (dokų) 61, North River, New York. Lapland - May 23rd, Vaderland - May 30th, Kronland - June 6th, Finland - June 13th. Laivų didumas



KELEIVIŲ OFISAS: BOWLING GREEN BUILDING, 3 Broadway, New York, N. Y.

Teisingiausia Lietuviška Agentura. PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgaidintais. SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30.000.) Telpgi Pinigus primu kurie nori pasidēt del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu. PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina. P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

Tel. 279 Greenpoint. Geriausia lietuviams užega pas JONĄ KULBOKĄ. Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai. 291 Wythe Ave. Kampas So 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

A. J. BIERZYNSKI, Prezidentas. New City Savings Bank. 4601 So. Ashland Ave. Chicago, Ill. Prima pinigų taupinimui ir moka 3 nuosimūtį metams. Biznieriams ir kitiems atidaro Checking Account. Pasamdō Bankines Skrynelės po \$2.50 metams. Siunčia pinigų į Lietuvą ir kitur. Parduoda Sifkortes ant visų geriausių linijų, ir grįžantiesiems Lietuvoje papūpina Konsulio pašportą. Apraudžia nuo Ugnies, Nelaimių ir Vagų - Namus, Biznius, Rakandus ir visokį turį geriausiose kompanijose. Skolina pinigų ant property Chicagoje. Perka ir parduoda Namus ir Lotus Chicagoje. Perkantiems property peržiuri „Abstracts“ pigiai ir gerai. Išdirba dovierennostis ir visokius dokumentus, ir užvirtina pas konsulį. Visokius reikalus ir dalykus atlieka asmeniškai ir per laiškus. Kiekvienam reikale kreipkitės į NEW CITY SAVING BANK, o gausite maudagų, greitą ir gerą patarnavimą.

ZMIJEČZNIK RATTLESLAKE LINIMENT. Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių gairių skaudėjimų, KAULŲ, PERSAULIŲ, MO, REUMATIZMO, STREUNUSOPĖS, SAUGGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SKIMO ir DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįeškok rados pas kokius mokintus žydėjus ir kryžiotikus savipriepuoli, bet kreipkis arba tiesiai pas rašyk pas savo locnā vientautį, reikalavdamas tikrų, gryną ir gydantių vaistų - pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

Dr. Ignotas Stankus, Lietuviškas daktaras. Gydo ivairiauses ligas Vyru, Moteriu ir Vaiku. Daro operacijas. Turei savo locnā ligonbuti. Lekarstas sustaiso pats del kiek vieno sergancio. OFISO VALANDOS: Nuo 9 iki 11 r. m., 2 - 4 po piet., 7 - 8 vakaro. Kreiptis reik visumet ant to tikro adriso, Dr. Stankus, 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol! Ertā, daili salė mitingams, veselijoms, teatrims ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvnis. TAI LIETUVIŲ UZEIGA. A. RAZUTIS, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS. Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuviškos stūbelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje. Parsiduoda musu knygne, tik po 50 centu. Pasiskubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šuo adresu: J. J. PAUKŠTIS & CO., 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis Geografijos Vadovelis. Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. I. J. Paukštis & Co.

Sergantieji Lietuviai! AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE? Diena po dienos, savaitė po savaitės, mėnesiai po mėnesiui, metas po metui gyduo sergančius lietuvius. Pažiarikite kiek sergančių jau ligydziau, kiek sergančių pagelbėjau jų ligoninėje, kiek sergančių pagelbėjau jų ligoninėje. Kada jums gyvenimas ketiruo nuo mēginimo visokių taip vadinamų iekarstų, jaučiatės jog kas kartas jums esti sešliaus - tada vienatinė pagelba yra be uškilimo kreiptis prie seno, garsaus specialisto DRO LEONARD LANDES. Jis jums be pinigų dōs rōdijų turite daryti, idant geltēt gyvatį ir išliktų jums ligų. Gyduo jus per 30 metų kopasemingiausias, visokias ligas, kaip: Netikrų apdikos, užuodijing kraujo, teisingų kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del tytiščių ir inkstų ligų turite didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X-Spindulių, per kuriuos matau jus vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tikius aparatus, nes jis yra brangus. Chemikalai ir mikroskopikalai išdiru kraują ir šlapimą. Neatidriokite ant vilniaus, bet duojasi atleikite pas žarų DRA L. LANDES. 140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's. Valdaiskas valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro; nedėdieniais nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingedžią knygelę dovanai!

DRA L. LANDES. 140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's. Valdaiskas valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro; nedėdieniais nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingedžią knygelę dovanai!

Nik. P. Zelwis. Lietuviškas graborius. Ebbasamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Kartetas laidotuviams, veselionis ir kritikynoms. Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius. Geras darbas. Vidutinaiška čionia. G. BENSON, 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA SAULE. Du-kart nedėlinis laikraštis magiansias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje. ŠKINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ Prenumerata kaštuoja: Amerikojį Ant viso meto \$2.50, Ant pusės meto \$1.25, Ant ketverčio meto 65c. EURO-Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50, ANGLIJOJE ir Skotlandijoj 15 sh. Prusose 15 markų. MENESINIS RAŠTAS Linksma Valanda. KAINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO. Talpinasi visokių raščių Istorijų, Pasakų, ir t. t. PRENUMERATA: Amerikojėje ant viso meto tik \$1. Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh. Prusose 7 mk. Kas užsirašo "SAULE" ir "LINK-MA VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštus gauna per visą metą už 83 ta Amerikoj, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių. W. D. Boczkowski & Co., 520-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"? Gal nežinai kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtynčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00. Bennett Typewriter yra tai naujusio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnes. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspinio. Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėtā į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kiseniuj. Ji yra netikta naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokį prekę, tai kaip dykai. J. J. Paukštis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA. Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais. ant Koscinškos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą. KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZŲŲ IR TEIP TOLIAUS. Turu už garbę apreikšti guodintiemis Kunigams ir guodintoms Draugystėms, kad aš dirbu visus anglijan pamintus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsilmdama išdirbiniais įėjau geriausiaj praktikā ir del to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone. W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

H. B. ROSENSON, 817-819 Grand St., Telephone, 1102 W. Washington St. PRIETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS. Buve 9 metus Skyravos Vėrsininku. Inspektorium Suvienų Valstijų Immigraojos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d partamentų skryliuose. Gavimui patarimų, kreikite laiškuis, įdėdami kraus ženklei ataskymui. Vedimui svarbių byrų ir reikalų, prbuona ypatingai į visas Valstijas ir miestus suity parikalavimu. Adressas: KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto. Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuviškas advokatas pabaigęs Pennsylvania's Universitetā), užsilma vartymu pravy visuose teismuose. Ofisas rmmose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 87, Bell 47, Residence Peoples 1100.

IN EUROPA Tankus Laivų Išplaukimai. Puiki ir smagi kelionė Trečioje klaseje ir tarpubuje didėlių ir greitų garlaivių linijos. NORTH GERMAN LLOYD. Vidutinės kainos. Dėlei dienų, kuriose išplaukia laivai, laivakorei ir kitų žinių kreipkitės arba rašykite pas OELRICHS & CO. General Agents, 5 Broadway, N. Y., arba pas vietinius agents.

Ar matei kada-nors laikraštį "DRAUGA"? "DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausiaj redaktorių. Rasit jamė geriausiaj raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus. "DRAUGAS" atsielna metams \$2, pusei m. \$1. Užsilmsc metams \$3, pusei metų \$1.50. Rašydami laiškus adresuokite DRAUGAS PUB. CO., 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI! Pirk dzergerėjus, lencugėjus, Mubilius žietus, šipkortes, daviermasti, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierų chromatomas rašyti, knygu, 14u 19 metų prie to užsiemimo viską išplėdu teisingai tai reikis kerai. Vi-lem veljam eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 So. Washington St., Cor. E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.